

« Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζῆσται ἄνθρωπος »

ΕΤΟΣ Γ'.

ΣΜΥΡΝΗ, τῆ 13 Ἰουνίου 1860.

Ἄριθ. 5.

ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Οὐ μόνον ἐν ταῖς πρώταις λέξεσι τῶν νηπίων, κατὰ μίμησιν τοῦ τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων βασιλέως Ψαμμετίχου (Ἡρόδ. βιβλ. Β'. 2.), ζήτησας τις εὐρήσει τὴν Ἑλληνικὴν οὖσαν πηγὴν τῆς πρώτης γλώσσης τῶν Γάλλων, ὧν τὰ τέκνα τὸν μὲν πατέρα καλοῦσι πάππαν (papa), τὴν δὲ μητέρα μάμαν (maman), ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς λεξιτοῖς μετ' ἐπιστασίας ἐξετάσας βεβαιωθήσεται ὅτι αἱ πλείους τῶν γαλλικῶν λέξεων εἰσιν ἐξ Ἑλληνικῶν ἐσχηματισμένοι διὰ μικρῶν τιῶν προσθαιρέσεων καὶ μεταθέσεων τῶν γραμμάτων. Οἱ δὲ ἱστορικοὶ βεβαιούσιν ὅτι Ἕλληνες πρότεροι τῶν ἄλλων ἐθῶν ἀπέβησαν εἰς Γαλίαν καὶ δι' ἄλλα αἷτια, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὸ ὁμόγλωσσον. Ὁ Ἡρακλῆς, ὅστις κατὰ τὸν Εὐσέβιον (Χρονικ.) ἔζη περὶ τὸ 3940 ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἢ 1259 π. Χ. διήλθεν ἅπασαν τὴν Κελτικὴν Γαλίαν, ἐνθα ἔκτισε τὴν πόλιν Ἀλυσίαν, ὅπερ ἐπιβεβαιῶσι καὶ ὁ Σικελιώτης Διόδωρος (βιβλ. 4—5). Ὁ αὐτὸς ἦρωσ διέδωκε καὶ τὰ Πυρηναια ὄρη, οὕτως ἐπονομασθέντα ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς ἐκείσε δάσσεσι βληθέντος πυρός ὑπὸ τῶν ποιμένων. Ἐντεῦθεν δὲ συμπεραίνεται ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἦτο γνωστὴ μέχρι τῶν ὄριων τῆς Γαλλίας καὶ κατὰ τὴν ἀποτάτην ἀρχαιότητα, διότι ἔκτοτε τὰ ὄρη εἶχον Ἑλληνικὸν ὄνομα.

Ὁ δὲ Ἀμμιανὸς (α) ἐν τῷ Ε'. βιβλίῳ τῆς ἱστο-

ρίας αὐτοῦ λέγει ὅτι ὁ Ἡρακλῆς ἐγέννησεν ἐν Γαλίᾳ παλὰ τέκνα, ἅτινα ἔπειτα ἐπέβαλον τὰ ἑαυτῶν ὀνόματα τοῖς ὑπ' αὐτῶν δεσποζομένοις τόποις. Ὁ αὐτὸς διηγείται ὅτι ἐπὶ τῆς βασιλείας Κύρου πολλοὶ τῶν κατοίκων τῆς ὑπὸ τῶν Περσῶν κυριευθείσης Φωκαίας, παραλίῳ πόλεως τῆς Μικρῆς Ἀσίας, ἀποικήσαντες εἰς Γαλίαν ἔκτισαν τὴν Μασσαλίαν (β), καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐτέρως πόλεις προϊόντος τοῦ χρόνου. Ταῦτα ἱστορεῖ ὁ Ἀμμιανὸς ἐρανισθεὶς ἐξ ἀρχαιοτέρων αὐτοῦ συγγραφέων, ἐν οἷς καὶ ὁ σύγχρονος τοῦ Τραϊνοῦ Πλίνιος, ὅστις ἀναφέρει πολλὰς Γαλλικὰς πόλεις ἐχούσας Ἑλληνικὰ ὀνόματα.

Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ταύτης ἀποικίας ὁ μὲν Θουκυδίδης (βιβλ. Α'. §. 17.) λέγει « Φωκαεῖς τε Μασσαλίαν οἰκίζοντες Καρχηδονίας ἐνίκων ναυμαχοῦντες. » (γ) ὁ δὲ γεωγράφος Στράβων, (βιβλ. Δ'. §. 4) « Κτίσμα δ' ἐστὶ Φωκαίων ἡ Μασσαλία, » καὶ παρακατιῶν περιγράφει τὴν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ ἠθικοπολιτικὴν κατάστασιν τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ταύτης ὡς ἐφεξῆς « Δηλοὶ δὲ τὰ καθεστηκότα νυνὶ πάντες γὰρ οἱ χαρίεντες πρὸς τὸ λέγειν τρέπονται καὶ φιλοσοφεῖν ὥσθ' ἡ πόλις μικρῇ μὲν πρότερον τοῖς βαρβάροις ἀνεῖτο παιδευτήριον, καὶ φιλέλληνας κατεσκευάζε τοὺς Γαλάτας, ὥστε καὶ τὰ συμβόλαια Ἑλληνιστὶ γράφειν ἐν δὲ τῷ παρόντι καὶ τοὺς γνωριμωτάτους Ῥωμαίων

(β) Μασσαλία ἐκ τοῦ μάσσω, μάω—μάομαι ἀγρήστ. τοῦ μάομαι καὶ ἄλιεύς, ὡς ἀποικία Ἑλλήνων ἁλιέων τῶν Φωκαίων. Εὐσταθ. ἐν Διονυσ. καὶ Α. Τριππώλιος.

(γ) Ὁ δὲ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ ὅτι, « Συμμαχόντων τῇ ναυμαχίᾳ, Καδμητῆτις νίκη τοῖς Φωκαείοσι ἐγένετο » (βιβλ. Α'. κεφ. 116).

(α) Ἀμμιανὸς Μαρκελλῖνος Ἀντιοχεὺς, ζῆσας ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, περὶ το 367 μ. Χ., συνέγραψε Λατινιστὶ Ῥωμαϊκὴν Ἱστορίαν.

πέπεικεν, ἀντί τῆς εἰς Ἀθήνας ἀποδημίας, ἐκείσε φοιτῶν φιλομαθεῖς ὄντας, » (αὐτόθ. §. 5.) καὶ ἀκολούθως ἀναφέρειν καὶ περὶ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ ὑπὸ τῶν αὐτῶν Φωκαίων προηγουμένης κτισθείσης πόλεως: Ἰέλης (δ) ἐπειτα μετονομασθείσης Ἐλέας λέγει: « Φησὶ δ' Ἀντίοχος, Φωκαίας ἀλούσης ὑφ' Ἀρπάγου τοῦ Κύρου στρατηγοῦ, τοὺς δυναμένους ἐμβαίντας εἰς τὰ σκάφη πανοικίους, πλεῖσσι πρῶτον εἰς Κύρον καὶ Μασσαλίαν μετὰ Κροντιάδου ἀποκρουσθέντος δὲ τὴν Ἐλέαν κτίσαι (βιβλ. Γ'. §. 1.) » Διηγέεται πρὸς τούτους ὅτι, ὡς ἐν ἄλλαις πόλεσιν, οὕτω καὶ ἐν Μασσαλίᾳ ὑπῆρχον εἰσέτι ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ καθήμενα Ἀθηναῖα ἀγάλματα. « Πολλὰ δὲ τῶν ἀρχαίων τῆς Ἀθηνᾶς ζοάνων καθήμενα φαίνεται (ἐν τῇ Τρωϊκῇ χώρᾳ), καθάπερ ἐν Φωκίᾳ, Μασσαλίᾳ, Χίῳ καὶ ἄλλαις πλείοσιν. » (βιβλ. Π'. §. 41). Ὁ αὐτὸς γνωστοποιεῖ καὶ τὸ πολίτευμα, τοὺς νόμους καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ δικαστὰς τῶν ἀρχαίων Μασσαλιωτῶν, λέγων: « Διοικοῦνται δ' ἀριστοκρατικῶς οἱ Μασσαλιῶται πάντων εὐνομώτατα... Οἱ δὲ νόμοι Ἰωνικοὶ πρόκεινται δὲ δημοσίᾳ (βιβλ. Δ'. §. 4—5). Δρυῖδαι δὲ... δικαιοτάτοι νομίζονται, καὶ διὰ τοῦτο πισπεύονται τὰς τε ἰδιωτικὰς κρίσεις καὶ κοινὰς ὥστε καὶ πολέμου διήτων πρότερον, καὶ παρτάττεσθαι μέλλοντας ἔπαυον. » (αὐτόθ. κεφ. Δ'. §. 4). Καὶ αὐτὸ δὲ τ' ὄνομα τῶν Δρυῖδων Ἑλληνικόν ἐστίν, ὡς ἐκ τοῦ θρύου παραγόμενον διότι οὗτοι κητόκουν τὰ δάση καὶ τοὺς δρυμῶνας, ὡς μαρτυρεῖ Διογένης ὁ Ἀκέρτιος. Εἰκάζεται δὲ ὅτι καὶ οἱ Δρυῖδαι ὠμίλου ὡς οἱ Γαλάται, Ἑλληνιστί ἄλλως, ἦσαν αὐτοῖς ἀκατάληπτοι καὶ ἀνωφελεῖς. Τοῦτο βεβαιοῦται καὶ παρὰ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ὅστις λέγει (βιβλ. 6) ὅτι οἱ Δρυῖδαι εἰς ὕλας σχεδὸν τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις μετεχειρίζοντο Ἑλληνικὰ γράμματα. Ὁ αὐτὸς διηγέεται (βιβλ. 5.) ἐπεμψεν ἐπιστολὴν Ἑλληνιστὶ γεγραμμένην πρὸς Κικέρωνα πολιορκούμενον τότε ὑπὸ τῶν ἀγριωτέρων λαῶν τῆς Βελγικῆς Γαλλίας μετοικησάντων εἰς αὐτὴν ἐκ Γερμανίας. Ἀξιοπίστος δ' ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ ἰδίου λέγοντος ὅτι μετὰ τὴν ἦτταν τῶν Ἑλουητίων εὐρέθησαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ αὐτῶν πινακίδες Ἑλληνικοῖς γράμμασι περιέχουσαι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπὸ τῶν ἐστιῶν αὐτῶν ἀναχωρησάντων πρὸς ζήτησιν νέας κατακτήσεως.

Ἀρχαίμενον δὲ τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ὁ ἀπόστολος Παῦλος διαβαίνων εἰς τὴν Ἰβηρικὴν χερσόνησον διὰ τῆς Γαλλίας ἐκήρυξεν ἐν ταύτῃ Ἑλληνιστὶ τὸν θεῖον λόγον, ὡς βεβαίως Συμεῶν ὁ Μεταφραστὴς.

Κρήτικος ὁ τοῦ ἀποστόλου Παύλου μαθητὴς, περὶ οὗ ποιεῖται μνείαν ἐν τῇ Β'. πρὸς Τιμόθεον, 4, ἐλθὼν εἰς τὴν Γαλλικὴν Οὐδένηαν (Δελφινάτον), ὠκοδομήσατο ἐκκλησίαν, καὶ ἐπειτα ἐπέστρεψεν εἰς Γαλατίαν.

(2) Ἰέλη ὀνομάζεται καὶ παρ' Ἡροδότου, (αὐτόθ. κεφ. 167.)

Τρόφιμος ὁ τοῦ αὐτοῦ ἀποστόλου μαθητὴς, ὃν ἀναφέρει ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐπιστολῇ, 4, « Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενούντα », ὅτι ἐκήρυξεν ἐν Γαλλίᾳ μαρτυρεῖ ὁ τοῦ Ἁγίου Λύγουστίνου σύγχρονος Ζώσιμος, λέγων ὅτι παρ' αὐτοῦ ἡ Γαλλία πᾶσα ὡς ἐκ πηγῆς ἤρυσατο τὰ τῆς πίστεως νάματα. « *Ex cuius fonte tota Gallia fidei rivulos accepit.* »

Ἄλλος δὲ μαθητὴς καὶ ὁμώνυμος τοῦ τῶν ἐθνῶν διδασκάλου ἀπεστάλη εἰς Γαλίαν παρ' αὐτοῦ χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος Ναρθῶνος, ὅστις εἰς Ἑλληνικὴν γλῶσσαν βεβαίως κηρύττει καὶ κατηχήσας μετέστρεψεν εἰς τὸν Χριστιανισμόν τοὺς Ἑλληνιστὶ τότε λαλοῦντας Ναρθωνίτας.

Ὁ Ἁγιος Διονύσιος ὁ Ἀρειοπαγίτης, ὁ ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου κατηχήθεὶς καὶ τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν ἀσπασάμενος (Πράξ. 17), διέτριβεν ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ Δομητιανοῦ, ὃς ἤρξατο βασιλεῦν κατὰ τὸ 83 ἔτος μ. Χ.

Ὁ Λουγδούνου πρῶτος ἐπίσκοπος, ὁ αὐτόθι ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρήσας, εἶχεν Ἑλληνικὸν ὄνομα Φωτεινὸς ἢ Ποθεινὸς ὀνομαζόμενος, καὶ ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ἁγιος Εἰρηναῖος, ὅστις συνέγραψεν Ἑλληνιστὶ τὰ εἰς τὸ Λατινικὸν ἐπειτα μεταγραφθέντα συγγράμματα αὐτοῦ, ὡς συνωμολόγησε τοῦτο καὶ ὁ Ἐρασμος.

Πρὸς δὲ τούτους καὶ ὁ Ἁγιος Ἀθανάσιος, ὅστις ἐξῆ ἐπὶ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου περὶ τῷ 330 μ. Χ. ὑπῆγεν εἰς Γαλίαν ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων.

Ἐκτοτε λοιπὸν ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ἰδίως ἐν τῇ περιήμῳ ἐπαρχίᾳ αὐτῆς Αὐρηλίᾳ, ἐχρημάτισαν καὶ ἄλλοι ἐπίσκοποι καὶ ἔξοχοι ἄνδρες κάτοχοι τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἀναντιρρήτως δὲ εἰς ὅλους ἐκείνους τοὺς πρῶτους ἐκκλησιαστικούς Ποιμένας, οἵτινες ἐκ Παλαιστίνης ἢ ἐξ Ἑλλάδος ἀπέλθον εἰς Γαλίαν, ἦτο ἀναγκαιοτάτη ἡ γνῶσις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἐν ἣ ἐγράφη τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ εἰς ἣν μετεφράσθη παρὰ τῶν Ἑβδομήκοντα ἡ Παλαιὰ Διαθήκη. Ἄλλ' ἄρα ὁ Ἰούλιος Καίσαρ ἤρξε τῆς Γαλλίας, ἡ τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων χρησιμὴ ἠλαττώθη, καὶ οἱ Γάλλοι παρεδέξαντο πολυαριθμὸς λέξεις Λατινικὰς ὡς ἐκ τῆς ἐπιμιξίας καὶ συγκοινωνίας μετὰ τῶν Ῥωμαίων διότι οὗτοι ἐφρόντιζον περὶ τῆς διχόσεως τῆς γλώσσης αὐτῶν οὐχ ἦττον ἢ περὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν τῆς Αὐτοκρατορίας ὁρίων, καὶ αὐστηρῶς ἀπῆτουν ἵνα συντάσσονται Λατινιστὶ οἱ νόμοι, τὰ θεσπίσματα καὶ διατάγματα ἐν ταῖς χώραις ὧν ἠγεμόνευον. Ὅθεν καὶ Ἰταλοὶ καὶ Ἰσπανοὶ καὶ Γάλλοι διετήρησαν ἕκτοτε ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν μέχρι τῆς σήμερον πλῆθος Λατινικῶν λέξεων μετὰ μικρῶν τινῶν τροποποιήσεων. Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν παρεσχέθησαν εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ τινες λέξεις Ἑβραϊκῆς, ὡς *cabale* ἐκ τῆς *Kabalah*, *sabbat* καὶ οἱ παράγωγοι ἐκ τῆς *sabbath*, *jubilé* καὶ λοιπαί, ἐκ τῶν Ἑβραίων, οἵτινες διεσπάρησαν τότε καὶ εἰς

ἄλλας πόλεις τῆς Γαλλίας καὶ εἰς τὴν Αὐρηλίαν, ἧς μία ἐκ τῶν κυριωτέρων τριῶν ὁδῶν ἐπωνομάζεται *Juiverie* (Ἰουδαϊστικοὶ ἢ Ἑβραϊστικοί), καὶ ἐδιώχθησαν ἐκείθεν κατὰ τὸ 448 ἔτος.

Ἡ κυριωτέρα λοιπὸν πηγὴ τῆς πρώτης γλώσσης τῶν Γαλατῶν ἢ Γάλλων ὑπῆρξεν ἡ Ἑλληνική ἀλλὰ, καθὼς αἱ ἄλλαι, προτόντος τοῦ χρόνου, ὑπέστη καὶ αὕτη οὐ μικρὰν ἀλλοίωσιν τῇ προσθηκαφαιρέσει καὶ μεταθέσει γραμμάτων εἰς τὰς λέξεις, ὧν ὁ ἀριθμὸς βαθυπῶδῶν ἐπηρξήθη διὰ πολλῶν ἑτερογλώσσων, παρεισχυθησῶν εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς τῶν ἐθνῶν ἐπιμιξίας καὶ τῆς ἐκ τῶν διαδοθέντων φώτων προκινήσεως ἀνάγκης ἀκριβοῦς τε καὶ ὀρθῆς παραστάσεως ἐκάστης ιδέας.

A. Σ. ΚΑΡΑΒΑΣ.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΒΙΟΣ.

(Ἐν συνοψεί.)

Ὁ διὰ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν χάριν τῆς εὐγλωττίας αὐτοῦ Χρυσόστομος ἐπικλήθει Ἰωάννης ἐγεννήθη ἐν Ἀντιοχείᾳ, πιθανώτατα τῷ 347 μ. Χ. (τινὲς ἦττον πιθανῶς λέγουσιν ὅτι ἐγεννήθη τῷ 344 ἢ 354 μ. Χ.) Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Σεκοῦνδος ἦν στρατηγὸς ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ στρατῷ ἡ μήτηρ Ἀνθοῦσα ἔμεινε χήρα μικρὸν μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Ἰωάννου. Παρὰ ταύτης ἔλαβε τὰς πρώτας αὐτοῦ θρησκευτικὰς ἐντυπώσεις, καὶ παιδιόθεν ἤδη προέκοπτεν ὁσημέραι καλλιεργῶν τὸ σπουδαῖον καὶ δεξιὸν αὐτοῦ πνεῦμα καὶ οὐδεμίαν ὑπέστη δυσκολίαν εἰς τὸ νὰ ἐναγκαλισθῆ ἀσπασίως τὸν Χριστιανισμόν. Εἰς τοῦτο δὲ ὁ Νεάνδρος (*Kirchengesch.* iii. σ. 1446 κτλ.) ἀποδίδει τὸν ἰδιόζοντα τύπον τῆς διδασκαλίας τοῦ θεοῦ πατρὸς, τὸ ἰσχυρὸν αὐτοῦ αἶσθημα—ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῆς πίστεως ἢ ἀπιστίας ἐμμένει ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ δίδεται ἀναλόγως τῆς ἐπιθυμίας ἡμῶν εἰς ἀπόλαυσιν αὐτῆς. Ὁ Λιβάνιος ἐδίδασκεν αὐτὸν τὴν ἑμπορικὴν καὶ εἶπεν ὅτι ἤθελεν ἐπιθυμῆσαι νὰ ἴδῃ αὐτὸν διάδοχον ἑαυτοῦ ἐν τῷ σχολείῳ αὐτοῦ εἰμὴ οἱ Χριστιανοὶ ἔκλειπτον αὐτόν. Πρὶν ἢ χειροτονηθῆ ἀπεχώρησεν εἰς μοναστήριον πλησίον τῆς Ἀντιοχείας, εἶτα δὲ εἰς ἐρημικὸν σπήλαιον, ἔνθα ἐξέμαθεν ἀπὸ μνήμης πᾶσαν τὴν Π. καὶ Ν. διαθήκην. Ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ ἀποβαλὼν τὴν ὑγίειαν αὐτοῦ ἠνγκάσθη νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς Ἀντιοχείαν, ἔνθα ἐχειροτονήθη διάκονος τῷ 381 μ. Χ. ὑπὸ τοῦ βαπτίσαντος αὐτὸν ἐπισκόπου Μελετίου. Πρεσβύτερος δ' ἐχειροτονήθη ὕστερον (386 μ. Χ.) ὑπὸ τοῦ διαδεξαμένου τὸν Μελετίου Φλαβιανοῦ. Κατέστη δὲ τῶσον περιώνυμος διὰ τὴν ἄκρην ἐπιτυχίαν αὐτοῦ

ὡς ἱεροκήρυξ ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὥστε ἀποθανόντος τοῦ Νεκταρίου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐξ ἐλέγθη ἵνα διαδεχθῆ αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Εὐτρόπιου ὑπουργοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀρκαδίου ἢ ἐκλογὴ δ' αὕτη ἐκυρώθη παραχρῆμα ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς αὐτοκρατορικῆς μητροπόλεως, 377 μ. Χ. Ὁ ἐκλέξας αὐτὸν Εὐτρόπιος ἦν ἄσωτος εὐνοῦχος, ὁ δὲ Χρυσόστομος ταχέως ἠνγκάσθη νὰ σώσῃ αὐτὸν ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς ἐκκλησίας. Τριβηγίλιδος ὁ Ὀστρογότθος διὰ προδοσίας τοῦ Καινᾶ, αὐτοκρατορικοῦ στρατηγοῦ, μισοῦντος καὶ βδελυττομένου τὸν Εὐτρόπιον, ἠπειλήσεν καὶ αὐτὴν τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξήτησεν εἰς ὄρον εἰρήνης τὴν κεφαλὴν τοῦ Εὐτρόπιου, ὃς προσέφυγεν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς μητροπόλεως ἐν ᾧ δὲ εἶπεν ἔντρομος πρὸς τὸ ἱερὸν, ἀναβὰς ὁ Χρυσόστομος εἰς τὸν ἄμβωνα, ἔσωσε διὰ τῆς εὐγλωττίας αὐτοῦ τότε τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θύμα μόντοι ὕστερον γεγονότος τοῦ μίσους τῶν ἑχθρῶν αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν λόγων τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἐξηλέγχοντο μεγάλως αἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπικρατούσαι καταχρήσεις. Ὁ χαρακτὴρ τῆς θεολογίας αὐτοῦ ἦν μᾶλλον πρακτικὸς ἢ δογματικὸς σφόδρα δὲ αἰσθανόμενος τὴν δύναμιν τῆς ἀνθρωπίνης βουλήσεως, ἠγανάκτει ἐτι πλέον διὰ τὴν κηκοῦθειαν τῆς μητροπόλεως. Ἦν ἀναντιρρήτως ἀπότομος καὶ ὀρμητικὸς ἐν τοῖς διαθήμασιν αὐτοῦ καὶ ὁ ἐνθουσιαστικὸς χαρακτὴρ τοῦ κηρύγματος αὐτοῦ καταλλήλως ἐνεφάνει τὴν αὐστηρὰν ἠθικότητα τοῦ διανοητικοῦ αὐτοῦ. Δυσαρσεσκείας ἀφορμὴν παρεῖχε καὶ ἡ ἀπλότης τῆς διαίτησ αὐτοῦ, καὶ ὁ τρόπος δι' οὗ μετωχέτευε τὰ εἰσοδήματα τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου ἐκ τῶν πολυτελειῶν, εἰς ὃς ἐδαπάνων αὐτὰ οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ, εἰς πράξεις φιλικανθρωπίας καὶ ἀγάπης. Πολλοὶ τῶν κοσμοφρόνων μοναχῶν καὶ κληρικῶν, ἐτι δὲ καὶ τῶν ὑπουργῶν καὶ δεσποινῶν τῆς αὐλῆς ἐγένοντο ἐχθροὶ αὐτοῦ, ἐξαργούσης αὐτῶν αὐτῆς τῆς αὐτοκρατορίας Εὐδοξίας, ἧτις ἦγε καὶ ἔφερε τὸν ἐκυτῆς σύζυγον κατὰ τὸ δακοῦν αὐτῆ. Τὸ μὴ φιλόκοσμον καὶ φιλοδῆμον αὐτοῦ διεδόθη ἐτι μᾶλλον ἀφ' οὗ μεταβάς εἰς Ἀσίαν τὴν μικρὰν, δύο ἔτη μετὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ κατηγόρησεν ἐπὶ σιμωνισμῷ καὶ ἄλλοις ἐγκλήμασι πολλοῦς τῶν ἐπισκόπων καὶ καθήρσε δεκατρεῖς αὐτῶν (1). Ἐν τούτοις ἀνεφάνη ἔρις ἐν Αἰγύπτῳ μετὰ τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας πατριάρχου Θεοφίλου καὶ μοναχῶν τινῶν ἐκ Νιτρίας ὠριγενιζόντων τούτων τρεῖς ἦσαν ἐκ τοῦ αὐτοῦ οἴκου καὶ ὀνομάζοντο οἱ *μακροὶ ἀδελφοί*, ὃς ὁ Θεόφιλος σφόδρα καταδιώκων ἀφώρτισεν αὐτοὶ δὲ καταφυγόντες εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐξήτησαν τὴν προστασίαν τοῦ Χριστοφόρου καὶ τῆς αὐτοκρατορίας. Ἐπῆλθε μακρὰ συζήτησις, καθ' ἣν ὁ Θεόφιλος τεχνηέντως ἐκμεταλλευσάμενος τὴν ἀπλοῦθειαν τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Κύπρου Ἐπιφάνιου καὶ

(1) Παράδλ. Ὁμιλ. Γ. εἰς τὰς πράξ. τῶν Ἀποστόλων.

ἄλλων ἀντιπάλων τῶν ἰδεῶν τοῦ Ὀριγένους ἱεραρχῶν παρέπειθεν αὐτοὺς ἵνα παραδεχθῶσιν ὅτι δῆθεν ὁ Χρυσόστομος ἐνεείχετο αἰρέσει ἄκρι σιγ-ματισθείσῃ ὑπὸ Συνόδου. Ἡ Εὐδοξία, ἥτις εἶχε μετακλήσει εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν Θεόφιλον ἵν' ἀπολυθῆθ' διὰ τί κατεδίωξε τοὺς μοναχοὺς, ἐγένετο ἔνθερος φίλη αὐτοῦ κατιδοῦσα ὅτι ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῆ αὐτὸν ὡς ὄργανον εἰς κατατροφὴν τοῦ Χρυσόστομου. Ἀρίετο οὖν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἀνατολῆς οὐχὶ ὡς καταγορεύμενος ἀλλ' ὡς κριτὴς τοῦ ἀρχιεπισκόπου αὐτοῦ. Αἱ αὐταὶ αἰτίαι, αἰτινες κατέστησαν τὸν Χρυσόστομον μισητὸν τοῖς ἰσχυροῖς καὶ μεγάλοις, ἐποίησαν αὐτὸν ἅμα προσκυλιστάτον τῷ λατρῶντι αὐτὸν λαῷ. Ἐπειδὴ δὲ ἐθεωρήθη ἐπικίνδυνον νὰ συγκαλεσθῆ Σύνοδος κατ' αὐτοῦ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, συνεκλήθη αὕτη ἐν τινὶ χωρίῳ τῆς Χαλκηδόνος ὀνομαζομένῳ Ἀρῶν, ἐξ οὗ καὶ ἐκλήθη αὕτη «Σύνοδος πρὸς τὴν Ἀρῶν». Αἱ κατὰ τοῦ Ἁγίου Πατρὸς συκοφανταίαι ἦσαν πολλά καὶ ποικίλαι, οἷας ἀείποτε οἱ πονηροὶ ἐπινοοῦσιν ἵνα βλάπτωσι τοὺς στηλιτευόντας τὴν ἄφρονα αὐτῶν διαγωγὴν. Ἐπ' ἄλλαις ἔφερον καὶ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιδεικτικότερον κατ' αὐτοῦ «ὅτι τὴν φιλοξενίαν ἀθετεῖ, μονοσιτίαν ἐπιτηδεύων, ὅτι μόνος ἐσθίει ἀσώτως ζῶν κυκλώπων βίον (Φωτ. Κωδ. 59). Ἴνα δὲ καὶ τὸ κράτιστον μέρος τῆς Συνόδου διερεθίσωσι προσέθησαν οἱ κατήγοροι ὅτι ἦν ὀριγενειαστῆς. Ὁ Χρυσόστομος ἠρνεῖτο ἐπιμό-ως νὰ ἐμφανισθῆ εἰς τὴν Σύνοδον, μεχρὶσθὺ ἐξέβληθησαν αὐτῆς τέσσαρες ἐπίσκοποι ἐχθροὶ αὐτοῦ διάσχημοι, «σύνεργοι ἢ μᾶλλον συναποστάται» τοῦ Θεοφίλου (Ἰσίδωρ. Πηλοῦς, σ. 152). Ἡ πρᾶξις αὐτῆς Συνόδου ἀπεφάνετο τὴν τοῦ Ἁγίου κα-θαίρεσιν ψήφῳ τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἱεραρχῶν. Εἰς τὴν καθαιρετικὴν τούτων ἀπόφασιν προσετέθη καὶ νύξις πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ὅτι ὁ Χρυσόστομος διὰ τὰς ὁμιλίαις αὐτοῦ κατὰ τῆς Εὐδοξίας κατέστη ἄξιος τῆς εἰς προδοσίαν καταγινωσκόμενης ποινῆς. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἠρνήθη νὰ ἐγκατάλιπῃ τὸ ποίμνιον ὅπερ ὁ Θεὸς διεπιστεύσατο αὐτῷ ἀλλὰ μα-θὼν ὅτι ἐπαπειλεῖτο ἐπανάστασις ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀλλὰ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας μετακλήθη μετὰ σπουδῆς παρὰ τῆς αὐτοκρατορίσσης καταπληγθεῖσης τρομερῶς ὑπὸ ἐπισυμβάντος σεισμοῦ, ὃν ὁ ἐμμανὴς γενόμενος λαὸς ἐθεώρησεν ὡς σημεῖον θείας ὀργῆς διὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ ποιμενάρχου αὐτοῦ. Δύο μῆνας μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἐξωρίσθη ἐκ νέου ὁ Ἅγιος. Αἱ γε-νόμενα τελεταὶ καὶ ἐπιδείξεις ἐπὶ τῇ ἀνεγέρσει ἀρ-γυροῦ ὁμοιώματος τῆς Εὐδοξίας παρὰ τῷ μητρο-πολιτικῷ ναῷ διετάραξαν τοὺς προσκυνητὰς καὶ καὶ προκάλεσαν θυμοειδῆ ὁμιλίαν τοῦ ἀρχιεπι-σκόπου, ὅστις μαθὼν ὅτι αὕτη ἀνεζωπύρησεν αὐθις τὸ κατ' αὐτοῦ μῖσος τῆς αὐτοκρατορίας ἐξεφώνησεν ἑτέραν ὁμιλίαν ἀρξάμενος οὕτω «Πάλιν Ἡρωιδίης μαινεται πάλιν ταραττεται... πάλιν ἐπιζητεῖ τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου» τὴν προσβολὴν ταύτην οὐδό-λως ἠδύνατο νὰ παρήδῃ ἢ Εὐδοξία. Ὅθεν νέα Σύνο-

δος ἐπισκόπων τῆς Ἀνατολῆς, τῇ γνώμῃ τοῦ Θεο-φίλου ὀδηγουμένη, κατεδίκασε τὸν Χρυσόστομον νὰ παρκιτηθῆ τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου ὅθεν ἐξωρί-σθη μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ ἔρημον χωρίον Κουκουσ-σὶν ἐν ταῖς μεθορίαις τῆς Ἰσαυρίας, Κιλικίας καὶ Ἀρμενίας. Τοῦ Χρυσόστομου ὁ χαρακτήρ ἀνέλαμπε φαινό-τερος μᾶλλον ἐν ταῖς δυστυχίαις ἢ ἐν ταῖς εὐ-τυχίαις. Καίπερ διάγων ἐν νοσηρῷ κλίματι τοῦ τό-που τῆς ἐξορίας αὐτοῦ, καίπερ διατελὼν ἐν διαρκεί κινδύνῳ ἐκ τῶν ληστῶν τῆς ὁμόρου Ἰσαυρίας, ἐ-πέτελλεν ἀδικοειπίτως πτολὰς πλήρεις ἐπιχύ-σεως καὶ χριστιανικῆς πίστεως πρὸς τοὺς ἐν Κων-σταντινουπόλει φίλους αὐτοῦ καὶ ἤρξατο σχεδὸν ἡμε-ρῶν νὰ διαδώσῃ τὸ εὐαγγέλιον παρὰ τε τοῖς Πέρσαις καὶ τοῖς Γότθοις. Αἱ ἄλλαι ἐκκλησιαστικαὶ διεκριντο συμπαθῶς πρὸς αὐτὸν, καὶ μάλιστα ἡ ἐν Ῥώμῃ, ἥ ὁ ἐπίσκοπος Ἰνοκέντιος ἀνεκηρύχθη θερμῶς φί-λος καὶ προστάτης αὐτοῦ. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα δι-πρέθιζον τὴν ζήλοτυπίαν καὶ τὸν φθόνον τοῦ ἐν Κων-σταντινουπόλει πολεμίου αὐτοῦ ὅθεν καὶ τὸ θέρος τοῦ μ. Χ. 407 ἔτους διστάγη ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Πι-τυοῦντα τὸ ἐν Πόντῳ ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τοῦ ἀνατο-λικο-ρωμαϊκοῦ κράτους, ἄλλ' οἱ ἐκ τῆς πεζῆς γε-νομένης ὁδοπορίας κόποι ἐν ταῖς θαλαπέρις τοῦ θέρους ἐκείνου ἡμέραις κατέβαλον τὸν μέγαν τοῦτον τῆς ἐκκλησίας φωστῆρα καὶ ἀπέθανε τῷ 60 ἔτει τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἐν Κομάνοις τοῖς ἐν Πόντῳ. Οἱ τε-λευταῖοι αὐτοῦ λόγοι ἦσαν οἱ ἰώθεις οὗτοι «δοῦξα τῷ Θεῷ πάντων ἔνεκεν» τούτους εἰπὼν ἐτελεύ-τησε τὸν ὄλω εἰς λειτουργίαν τῆς πίστεως καὶ τοῦ θεμελιωτοῦ αὐτῆς διεθθόντα βίον αὐτοῦ. Ἡ ἐξορία τοῦ Χρυσόστομου ἐπήνεγκε σχεδὸν σχίσμα ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἐνθα μέρος, ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Ἰωαννισταὶ ὀνομασθέντες, ἐ-χωρίσθησαν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἠρνούντο ν' ἀναγνωρίσωσι τοὺς διαδόχους αὐτοῦ. Ἐπανήλθον δὲ εἰς τὴν κοινωνίαν αὐτῆς τῷ 438, ὅτε ὁ ἀρχιε-πίσκοπος Πρόκλος κατέπεισε τὸν αὐτοκράτορα Θεοδοσίον τὸν Β' καὶ ἀνεκόμισε τὰ λείψανα τοῦ Χρυσόστομου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα ὑπεδέ-χθησαν αὐτὰ μετὰ ἐκπρεπῶν τιμῶν, αὐτῷ τοῦ αὐτοκράτορος δημοσίᾳ ἐπικαλεσθέντος παρὰ Θεοῦ συγχώρησιν διὰ τὴν ἀνομίαν τῶν γονέων αὐτοῦ Ἀρκαδίου καὶ Εὐδοξίας. Τὰ συγγράματα τοῦ Ἁγίου τούτου πατρὸς εἰσι πολυάριθμα, συνίστανται δὲ 1) εἰς ὁμιλίαις ἐπὶ δια-φόρων μερῶν τῶν Ἁγίων γραφῶν. 2) εἰς ὑπο-μνήματα, δι' ὧν, ὡς μανθάνομεν παρὰ τοῦ Σουῖδα, δισαφάνιζε πᾶσαν τὴν Ἁγίαν Γραφήν τούτων τινὰ ἀπωλέσθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει συμβάν-τος ἐμπρησμοῦ, 3) εἰς ἐπιστολάς πρὸς διαφόρους. 4) εἰς πραγματείας περὶ διαφόρων ὑποθέσεων, οἷον περὶ ἱερώσεως (6 βιβλία), προνοίας (3 βιβλία) κτλ. 5) εἰς λειτουργίας κτλ. (Ἐκ τῆς Ἐφημερίδος τῶν Φιλομαθῶν.)

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ (*).

Ἰπὸ Σ. ΚΑΛΥΒΑ.

Ἐκ Κατάρ. Φεβρουάριος 1860.

Λαμπρὰ ἡ ἰδέα! Θεῖα ἢ μᾶλλον διυλοκλήκη ἢ ἐπινοήσις ἐκείνων, οἵτινες, τῶν κοινωνικῶν ἀποπι-μάτων τὴν στηλιτεύουσιν διὰ τοῦ τύπου ἐπιδιώκον-τες, προσέλαβον συμβολὴν Πνεῦμα, Δαιμόνιον, Διάβολον τινά! Εἶχον ἢ ἔχουν δικαίον! καὶ ἄς μὴ φανῆ παράδοξος ἢ ἐκλογὴ αὕτη, διότι τὸ ἠθο-ποιῆσαι τὰς κοινωνίας καὶ κυρίως τὸ ἀπαλλάξαι αὐτὰς ἀπὸ τῶν κακιῶν καὶ ἐλαττωμάτων εἶναι ἀνώτερον τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων καὶ γνωρίζομεν τοῦλάχιστον ὅτι μέχρι τοῦδε οὔτε ἡ ἐν τῷ θεάτρῳ διδασκαλία (καὶ ἄς φωνάζωσιν ὅτι εἶναι μέσον διαφθορᾶς), οὔτε οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἄμβωνες, οὔτε τὸ μαστίγιον τῆς σατυρικῆς ποιήσεως, οὔτε... οὔτε... δὲν ἠδυνήθησαν νὰ βελτιώσωσι τὸν φιλάρ-γυρον, τὸν ἄσωτον, τὸν ἰδιοστελῆ, τὸν μέθυσον, τὸν κενόδοξον, τὸν πολυτελεῆ, τὸν... τὸν... τὸν... (**). Οἱ αἰῶνες γενώνονται ἐν κακίαις καὶ ἐλαττώμασι, ζῶσιν ἐν αὐτοῖς καὶ ἀποθνήσκουσιν, ἀλλὰ δὲν συνα-φεροῦσι καὶ ταῦτα μετ' ἑαυτῶν πέραν τῆς ὑπάρ-ξεως εἰς τὸ ἀείποτε ἀχανὲς Μαυσωλεῖον τοῦ πα-ρελθόντος, ἀλλὰ παραδίδουσιν αὐτὰ, κατ' οὐδὲν ἐλαττούμενα εἰς τοὺς ἐπιγιγνομένους ὡς τι ἀνα-πόσπαστον στοιχεῖον τῆς κοινωνικῆς τῶν λαῶν ζωῆς. — Ὅρθως ἢ ἐσφαλμένως, οὔτως σκεπτό-μεθα.

Ἄλλ' ἡμεῖς, (ἄς μοι ἐπιτραπῆ ἢ γρηῃσις τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ἐνίστη) ἔχω καὶ ἐγὼ τὰς ἀ-δυναμίας μου), ἐπειδὴ δὲν προτιθέμεθα τὴν ἠθο-ποίησιν τῶν ἀναγνωστῶν μας, ὡς ἀκούοντες ἠθι-κῶν, διότι οὐδέποτε ἔδοκον αἰτίας παραπόνων διὰ τὴν συνδρομὴν των εἰς τὸν Φιλόκαλον, ἐπειδὴ, λέ-γω, δὲν προτιθέμεθα τὴν ἠθοποίησιν τῶν ἀνθρώ-πων, οἵτινες ἄλλως τε εἰσὶν ἀδιόρθωτοι, δὲν θέλο-μεν προσφύγει εἰς τὴν ὑπεράνθρωπον ἀγάπην πνευ-μάτων ἢ δαιμόνων. Καὶ τοῦτο ὁμῶς δεδόσθω ὅτι ἐπιζητοῦμεν, ποῦ διάβολον νὰ εὑρωμεν ἕνα Διάβο-λον ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον! Ἡ σφραγὶς τοῦ Σολο-μῶντος οἱ Ἀραβες λέγουσι ὅτι ἀπωλέσθη ὁ Dia-voletto ἀγνοοῦμεν ἐάν ὑπάρχη εἰσέτι ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Κυρίου του, καὶ ὁ ἐκ τῆς πατρίδος τῆς Δημοκρίτου ἰδρωκόπησε μέχρις ὅτου τον ἀπο-

(*) Ἰπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην δὲν ὑποτίθενται σχοινοτε-ρεῖς διατριβαὶ ἀπόζουσαι ἀρχαιολογικῆς εὐρωπαικῆς, ἢ ἐμ-θερίθης καὶ ἐπικριδωμένη ἐκδοσις τῆς νῦν καταστάσεως τοῦ τόπου. Ἄπασι! Τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι ἡμέτερον ἔργον. Τῶν τῆς Αἰγύπτου ὅσον μόνον συντελεῖ πρὸς τὸν σκοπόν μας ἀπροβιγῶς θέλομεν ἐράπτεσθαι, καὶ τοῦτο δια νὰ μὴ ξεγυ-μνηθῶμεν. (**). Τὴν γνώμην ταύτην δὲν παραδίδόμεθα κατ' ὀλοκλή-ριαν. (Σ. τοῦ Σ.)

κτῆσῃ καὶ ἀποκτήσας αὐτὸν ἀρκετὰ ξυλοκοπήματα ἐδέχθη ἕνεκα ἀνηθικῶν πηδημάτων αὐτοῦ. Τῷ ὄντι μέγα βοήθημα ἤθελεν εἶσθαι ἐάν καὶ ἡ-μεῖς εἶχομεν αὐτὸ τὸ δαιμόνιον φόρτωμα ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ὡς ἐκεῖνοι! ἀλλὰ δὲν τὸ ἔχομεν καὶ δὲν τὸ ἐπιθυμοῦμεν, διότι ἐσκέφθημεν ὅτι πολλοὺς κό-πους ἠθέλαμεν δοκιμάσει ὅπως διδάξωμεν τὸν Διάβολόν μας ἠθικὴν τινα, πῶς πρέπει νὰ παρου-σιάζηται εἰς τὸ κοινόν, ὑπὸ ὁποῖους τρόπους καὶ ἐκ-φράσεις, νὰ μὴ εἰσέρχεται ἀναισχύντως εἰς θαλά-μους, γραφεῖα καὶ οἰκιακὰς ὑποθέσεις, ὡς ἐπραξάν ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ. — Πτωχοὶ τῷ πνεύματι δὲν δυ-νάμεθα νὰ συμβιδάσωμεν Διάβολον καὶ ἠθικὴν καὶ μὴ τὴν ἀλήθειαν ἠθέλαμεν εὑρεῖ σωστὰ τὸν Διάβολόν μας ἐάν τὸ ἐπιχειρισθῶμεν. Λοιπὸν ἀποφρεύομεν τὰ δαιμόνια, δὲν ἔχομεν διαβόλους καὶ δὲν εἴμεθα κάτοχοι Πνεύματος. Τί δαί; Εἰς πτωχὸς Ἀραψ, ξυρισμένος τὴν κεφαλὴν, ἡμίγυμνος καὶ Ἀμπτοῦλ-Κερίμ, δούλος σας... Ἰδοὺ τὸ μόνον ἡμῶν βοήθημα, ὁ μόνος ἡμῶν ὀδη-γὸς ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Φαραῶν, τῶν Πτολεμαίων, τῶν Καισάρων, τῶν Καλιφῶν καὶ τῶν Σουλτάνων. — Ἡμίγυμνος!... ἀλλ' εἶναι ἀνήθικον. — Καί! ἀλλὰ τοιοῦτον εἶναι τὸ Ἀραβικὸν ἔνδυμα καὶ ἡ-μεῖς σεβόμενοι τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα του, δὲν ἐπεχει-ρήσαμεν νὰ τὸν φραγκοφορέσωμεν, φοβούμενοι συγχρόνως μὴ νομίση ἑαυτὸν ἐξευρωπαϊσθέντα, ἀ-πολέσῃ τὴν ἀπλότητα τῶν ἡθῶν του, καὶ ὁ ὑψη-λὸς πῖλος ὅστις δὲν ἀρμόζει εἰς φελάγκικον κεφάλι καὶ μάλιστα ξυρισμένον, ἐξογκώσῃ τὴν κε-φαλὴν αὐτοῦ καὶ τῷ ἐμβάλῃ τὴν εἴησιν ὅτι εἶναι εὐγενὴς ὅτι εἶναι σοφὸς, ὅτι εἶναι γραμματισμένος, ἐνῶ ἀμφιβάλωμεν ἐάν ἦναι καὶ διαβασμένος. — Δὲν μας συμφέρει... Ἀνάγκη, Κύριοι μου, νὰ τὸν συνειθίσωμεν ὅπως εἶναι... καὶ καθόσον τὸ με-ταξὺ μας συμφωνητικὸν ἔγεινε πλέον καὶ ὑπεγρά-φη παρ' ἀμφοτέρων. Ἰδοὺ αὐτό! « Ὁ Κ. Σ. Κ. καὶ ὁ Ἀμπτοῦλ-Κερίμ υἱὸς τοῦ » Μανσοῦρ-Ἰσμαῆλ ἐσυμφώνησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ μὲν » δεύτερος ὀφείλει νὰ ἦναι ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ » πρώτου, νὰ συνοδεύῃ αὐτὸν εἰς τὰς ἐκδρομὰς » του, νὰ τῷ δίδῃ τὰς ἐκάστοτε ζητουμένας πλη- » ποροφίας ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, νὰ προ- » πορεύηται φωνάζων καὶ παραμερίζων τὸν συρ- » φετὸν τῶν συμπατριωτῶν του ὅταν πνέῃ χαί- » ριν (α) νὰ φέρῃ πάντοτε ριπίδιον εἰς τὴν χεῖρα » καὶ νὰ ἦναι πάντοτε εὐθυμῶς. Ὁ δεύτερος νὰ » πληρώνη εἰς τὸν δεύτερον μισθὸν τινα μνηστῶν, » ἀραβικῶς ὑπολογίζων τοὺς μῆνας, νὰ προσφέρῃ » εἰς αὐτὸν τετράκις τοῦ μηνὸς φουσίγα (β) ὁ- » κτάκις τουροῖ (γ) καὶ ἄπαξ νὰ δίδῃ τὴν ἄδειαν » (α) Ἄνεμος φλογερὸς προερχόμενος ἐκ τῆς Λιβυκῆς ἐ- » ρήμου. (β) Ἰχθὺς παστωμένος, ἀπὸστάτος τὴν τε γεῦσιν καὶ δε- » φρησιν, πλὴν προσφιλέστατος εἰς τοὺς Ἀραβας. (γ) Τὸ ἐκ σικύων, κρομμύων καὶ ἄλλων τοιούτων ὀξωτῶν τοῦτο εἶναι ἡ συνηθεστάτη καὶ καθημερινὴ σχεδὸν τροφὴ τῶν Φελλάχων.

» εἰς τὸν Ἀμπούλ νὰ εὐφραίνεται τρώγων χασ-
 » σίς (α) καὶ νὰ τῷ ἀγοράσῃ μίαν ταραμπούκα (β).
 Ἐν Καίρω, ἐν τῇ Συνοικίᾳ Μοστάρν.
 ἔτος Χριστιανικὸν 1860.
 Μὴν Φεβρουαρίου.

Σ. Κ.—Ἀμπούλ-Κερίμ, Ἰμπν-Μανσοῦρ-Ἰσμαήλ.

Ἄλλ' ἐκ τῶν συμφωνιῶν τούτων δὲν δύναται τις ἴσως νὰ ἐξαγάγῃ ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ ἔργου μας. Τὰ κοινωνικὰ ἀτοπίματα, (καὶ τοῦτο ὡς ἐκ περισσοῦ, δι' οὗς λόγους προεξεθέσαμεν), τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα ἰδίως τοῦ τόπου ἐν ᾧ κατοικοῦμεν, δὲν εἶναι τὸ μόνον ἡμῶν ἀντικείμενον. Τὸ εὐθυμον καὶ εὐτράπελον τοῦ Ἀμπούλ, ἐὰν φανῇ τοιοῦτος, δὲν παρεμποδίζει ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νὰ σπουδαιολογώμεν ἐνίοτε ἐπὶ πραγμάτων, ἅτινα κινουσι τὴν περιέργειαν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ κόσμου, καὶ διὰ τὰ ὅποια συνεγράφη καὶ συγγράφεται πληθὺς πολυτόμων συγγραμμάτων.

Ἄλλ' ἀρά γε θὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ καὶ ὁ Ἀμπούλ εἰς τοῦτο; Ἀμφιβάλλομεν διότι ὁ δυστυχὴς εἰς τὰ Ἰζαμία δὲν ἤκουσεν ἀρχαιολογικὰ μαθήματα. . . . καὶ σὰς ζητεῖ συγγνώμην. Ὅλαι του αἱ φιλολογικαὶ καὶ ἀρχαιολογικαὶ γνώσεις συνίστανται εἰς τινα τεμάχια τοῦ Κορανίου ἂν ἀγαπᾶτε εἶναι πρόθυμος. . . .

Τῇ ἀληθείᾳ καὶ ἡμεῖς εὐρισκόμεθα οὐχ' ἦτον ἐμπεδευμένοι εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἄλλὰ μὴ φοβεῖσθε δὲν θὰ σπᾶσωμεν πολὺ τὸ κεφάλι μας, ἀφοῦ ὁ μακαρίτης Σαμπολιὼν καὶ ἄλλοι ἔσπασαν προηγουμένως τὸ ἐδικὸν των. . . .

Πόσον καλὸς εἶνε ὁ Ἀμπούλ! . . .

Ἦτον ἔσπερα μὲν εἶχομεν τελειώσει καὶ ὑπογράψαι τὸ συμφωνητικὸν μας. Ὁ Ἀμπούλ ἀνήλθεν εἰς τὸ δῶμα καὶ ἐγὼ εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν μου, σκεπτόμενος περὶ τῆς ὕλης, τὴν ὁποίαν ἐμελλον νὰ ἐκλέξω. Παρήλθεν ἰκανὴ ὥρα καὶ ὁ Ἀμπούλ-Κερίμ δὲν ἐφαίνετο μήπως ἐδραπέτευσε;... Ὡ! τότε θὰ μὲ βάλῃ εἰς κόπον νὰ τρέχω εἰς τὴν Ἀστυνομίαν . . . ἂν τὸ ἔκαμε, τὸ ἔκαμε πολὺ ἐνωρίς. Ἄλλ' ὅχι! . . . ἦτον ἐπάνω εἰς τὸ δῶμα, ἦτον ἐξηπλωμένος καθ' ὅλον τὸ μῆκος καὶ πλάτος τοῦ σώματός του καὶ ἔψαλλε. Ἐσταμάτησα ὅπως ἀκροασθῶ ἢ φωνῇ του ἦτο γλυκεῖα, ἦτον ἐμπαθὴς δὲν ἦτον, ἐννοεῖται, σπάνιον τι ἢ ὑπερφυσικόν, ὡς τινες ἀποδίδουσι τοιοῦτους χαρακτῆρας συνήθως εἰς πρόσωπα τῆς μυθιστορίας ἢ τοῦ διηγήματός των. Ὅχι! ὁ Ἀμπούλ ἦτο καθ' ὅλα ἐντὸς τῶν ὁρίων, τὰ ὅποια τῷ διέγραψεν ἡ φύσις.—Τὸ ἄσμα του λοιπόν, χωρὶς νὰ σὰς ὑποχρεώσωμεν μὲ ψεύ-

(α) Χόρτον μεθυστικὸν περὶ τοῦ ὁποίου ἄλλοτε θελωμεν γράψαι.
 (β) Μουσικὸν ἀραβικὸν ὄργανον, πῆλινον, κιννοσιδὲς, εἰς τὴν βάσιν τοῦ ὁποίου εἶνε καλῶς ἐφηρμοσμένον κατεργασμένον δέσμα· τίθεται δὲ ὑπὸ τὴν ἀριστερὰν μασχάλην καὶ παίζεται μὲ ἀμφοτέραις τὰς χεῖρας.

ματα ἦτον ἐμπαθέστατον τὸν ἤκουσα, καὶ ἡ φαντασία μου ἔχουσα τοὺς γλυκεῖς φθόγγους τοῦ Ἀμπούλ ὡς οὐριον καὶ ἤσυχον ἄνεμον, ἐξερχόμενον ὄχι ἀπὸ τὸν Αἰόλιον ἀσκόν, ἀλλ' ἀπὸ τὸν βαρύφωνον λάρυγγα τοῦ Ἀραβός, ἀνῆλθεν, ἐπλευσεν, ἐπλανήθη εἰς ἀφροσύνας τόπους καὶ χρόνους. Ὅποιοι τῷ ὄντι χρόνοι ἱπποτικῶν τῆς Ἀραβικῆς φυλῆς! Ὅποια ἔργα καὶ πράξεις ἀνδρῶν ἐχόντων καρδίαν καὶ φρόνημα γενναίων! Πόσον ἐμπαθεῖς καὶ σχεδὸν μυθώδεις οἱ ἔρωτές των! . . . Ἄλλ' ἀρκεῖ... παρακαλοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν νὰ προστρέξωσιν ἀλλαχοῦ ὅπως λάβωσι γνῶσιν τῶν τοιούτων. Παύομεν τῶν ἀναπολήσεων τῆς Ἀραβικῆς εὐλαΐας· παύομεν ἀναρέοντες περὶ τῶν ἐρώτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἄλλος καιρὸς! . . . ἄλλα ἦθη! . . . Παύομεν διότι δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ δυσχεραστήσωμεν τὸν Ἀμπούλ-Κερίμ εἰς φιλότιμος καὶ ἀνὰ πάρῃ μερωθῆναι ὅτι κάμνομεν τὸν ἐπιχθόνιον τῶν προγόνων του, ἴσως δυσθυμήσῃ, βλέπων τὴν ἀθλιότητα εἰς ἣν διατελεῖ σήμερον τὸ ἀραβικὸν γένος. . . .

Ὁ Ἀμπούλ ἐξηκολούθει νὰ ψάλλῃ, καὶ ἐγὼ νὰ ὀνειροπολῶ. . . ἀδιάφορον τι. . . Πόσον ὅμως νοσιμώτερον θὰ ἦτον ἐὰν καὶ ἡ Σελήνη τὴν σιγὴν ταύτην βαδίζουσα τῷ προαιώνιον δρόμον της ἐβρίπτεν ἐφ' ἡμῶν τὰς ἀργυρὰς τῆς ἀκτίνας.—Ἄλλὰ δὲν ὑπῆρχε. Νὰ τὴν μεταφέρωμεν ἐκοῦσαν ἄκουσαν εἰς τὸν ἡμέτερον ὀρίζοντα χάριν ποιητικῆς καλλονῆς, ὡς τινες τῶν ἡμετέρων ποιητῶν, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁ ταλαίπωρος οὗτος πλανήτης κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὰς φάσεις του; . . . εἶνε τολμηρὸν, καὶ ἔπειτα πρὸς τί; . . . καὶ τὸ σκότος ἔχει τὰς ποιητικὰς του ἐμπνεύσεις; ὁ Ἰσῦγις τὰς ἐδοκίμασε κάλλιον παντὸς ἄλλου. . . Ἄς μένωμεν λοιπὸν ἐν τῷ σκότει· οὕτω δὲν μᾶς βλέπει καὶ ὁ Ἀμπούλ-Κερίμ. . .

Ὁ τελευταῖος φθόγγος τοῦ ἤσματος ἐξέπνευσε μὲ ἐλαφρὸν στεναγμὸν τοῦ Ἀραβός. Τὸ ἄσμα ἐτελείωσε.

- Γιὰ (α) Ἀμπούλ-Κερίμ. . .
- Γιὰ-Χαβάγγα. . . (β) καὶ ὁ Ἀραψ ἀνορθώθη.
- Τραγουδοὶς ὠραία.
- Ὁ ἀδελφός μου ἐτραγουδοῖς ὠραιότερα πολὺ ἢ Μπεντοβία καὶ ἡ Μπαχίτα αἱ τραγουδίστριαι δασάκις τὸν ἤκουαν, ταῖς ἤρχετο ὄρεξις νὰ φάγουν τὸν λάρυγγά του ἀπὸ τὸ πείσμά των.—Ἐκεῖνος ἔμαθε καὶ ἐμὲ νὰ τραγουδῶ ὡς ἤκουσες.
- Ἐπιθυμῶ, Ἀμπούλ νὰ μοῦ τραγουδήσῃς ἐνίοτε.—Ὁ Ἀραψ ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐψιθύρισε.—Χάντερ (γ).
- Καὶ ἐγὼ, Ἀμπούλ, διὰ τὴν καλωσύνην σου αὐτὴν, δις τοῦ μινὸς τοῦλάχιστον θὰ σοῦ κάμνω μίαν surprise.
- Τί Κύριε;

(α) Κλητικὸν ἐπιρὼνημα. (β) Κύριε. (Γ) Ὁρισμός σου. Παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ἢ χρῆσις ἀραβικῶν τινῶν λέξεων, ὧς συνηθεσάτων καὶ παρὰ τοῖς παρεπιθιμοῖσι ξέναις.

—Ἄ! ἐλησμόνησα, πτωχέ μου, ὅτι δὲν γνωρίζεις. . . Ὅψ! τί ἀνόητος! Νὰ ἤξευρες ὅμως τί νοστιμάδα ἔχει ἡ ὀμιλία ὅταν ἐν αὐτῇ σπείρονται τοῦ καὶ τοῦ καὶ τινες λέξεις ξένης τινὸς γλώσσης!... ὡς λόγου χάριν. . .

—Ἐνόησα βέβαια τῶν συνομιλιῶν σας τὸ Γαλλικὸν ἢ Ἀγγλικὸν αὐτὸ ἄλλας εἶδει ἴσως κινήσιν τινα εὐστροφωτέραν τῆς γλώσσης καὶ χάριν, τὴν ὁποίαν ἐγὼ βεβαίως ἐπὶ ζωῆς μου δὲν ἀπῆλαυσα, καὶ τῆς ὁποίας τὴν ἀξίαν μόνος ὁ μεταχειριζόμενος δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ καλῶς.

Ἐκοκκίνισα ἀπὸ ἐντροπῆν ἐδάγκασα τὰ χεῖλη μου πλὴν ἔσπευσα νὰ τῷ ἀπαντήσω.—Ναί, Ἀμπούλ, καὶ μεγάλην κίνησιν, μεγάλην χάριν.—Διότι δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἐννοήσῃ τὸ ἀποτέλεσμα ὕπερ προῦξένῃσιν ἐν ἐμοὶ ἢ ἀπερίσκεπτος, ἢ μάλλον ἐξ ἀγνοίας κακῆ φρασολογία του ἄλλως πολὺ ἤθελα στενοχωρηθῆναι ὡς ἐκ τῆς ἀπλότητος τῶν ἠθῶν του.

Ἀπλότης ἦθῶν! . . . καὶ ἡ σκέψις αὕτη μᾶς ὕπερθύμισε τὰ ἐπιτετηθευμένα διπλά καὶ τριδιπλά ἦθη πολλοῦ κόσμου καὶ ἐκ τοῦ ἐξευγενισμένου μάλιγα, ὅστις περιβάλλεται τὸ ψευδὲς ἐκεῖνο ἐνδύμα τὸ πάντῃ ἀόριστον καὶ γελοῖον. . . Συγγνώμην. . . ὁ Ἀμπούλ ξύει τὴν ξυρισμένην κεφαλὴν του, ὁ Ἀμπούλ ὀμιλεῖ. . .

- Καὶ σὺ Κύριε ὀμιλεῖς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον;
- Ὅχι, Ἀμπούλ, ἐκτὸς μόνον ἂν. . .
- Ἐκτὸς μόνον;
- Ἐκτὸς μόνον ἐὰν εὐρίσκωμαι μεταξὺ Κυριῶν.
- Καὶ διατί Κύριε;
- Διότι ἀγαπῶ, ἔχω ἀδυναμίαν πρὸς τὰς Κυρίας, Ἀμπούλ. Τὸ ὠραῖον φύλον κατέχει τὰ ἡμίση φύλλα τῆς καρδίας μου, διότι τὰ ἄλλα ἡμίση εἶνε φύλλα τοῦ φθινοπώρου, εἶνε ξηρά. . . καὶ ἐπιθυμῶ πάντοτε, ὄχι νὰ κολακεύω τὰς Κυρίας, ἀλλὰ νὰ φέρωμαι ὅπως ἀρεστότερον εἰς αὐτάς.

- Καὶ τὸ ἀρεστότερον;
- Εἶνε, ἐκτὸς ἄλλων, νὰ ὀμιλῶ ὅπως αὐταί. Διότι μάθε ὅτι αἱ Κυρίαί εἶνε πρὸ πάντων, αἵτινες δεσμεύουσιν εἰς τὰς φράσεις των καὶ τινες ταλαιπώρους γαλλικὰς λέξεις ἐπὶ τὸ χαριέστερον καὶ τὸ μάλλον πεπολιτισμένον. Διότι, πτωχέ μου Ἀμπούλ, αἱ Κυρίαί μας εἶναι τὸ βαρόμετρον τοῦ πολιτισμοῦ μας· ὅπου αἱ Κυρίαί διατελοῦσιν εἰσέτι εἰς τοὺς γυναικωνίτας ἀφανεῖς φυλαττόμεναι ὑπὸ εὐνοῦχων, ἐκεῖ ὁ πολιτισμὸς εὐρίσκειται εἰς τὸ μηδενικόν, ὅπου αἱ Κυρίαί ἐμφανίζονται μὲν, ἀλλὰ συνεσταλμένοι καὶ καταγινόμενοι μάλλον ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ συρμοῦ, ὁ πολιτισμὸς εὐρίσκειται ὀλίγους βαθμοὺς ἄνωθεν τοῦ μηδενικοῦ· ὅπου αἱ Κυρίαί τέρπονται εἰς τὰς μεταξῆθιμίσεις καὶ τοὺς νεωτερισμοὺς τοῦ συρμοῦ, καὶ τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν αὐτῶν εἶνε ζωηρότης, καὶ παρενείρουσι μεθ' ὅλης τῆς παρισινής προφορᾶς γαλλικὰς τινὰς λέξεις, ἐκεῖ ὁ πολιτισμὸς εἶνε πολὺ ὑψηλότερα.

—Ποῦ θὰ εἶπῃ προοδεύετε; . . .

—Ἐννοεῖται, Ἀμπούλ! Τί ἀξίζει σήμερον νεανίαι, ἐὰν δὲν κατορθώσῃ νὰ καταστήσῃ ἑαυτὴν ὡς ἄλλο μαγνητισμένον ὄρος τῆς Ἀραβικῆς μυθολογίας σας; Τί ἀξίζει ἐὰν δὲν δεσμεύσῃ μὲ τὰ σύρματα τοῦ Μαλακῶφ αὐτῆς ὅσους δύναται περισσοτέρους, ἐνῶ συγγρόνως ἐκτοξεύει κατ' αὐτῶν ἀπὸ τὰς θελκτικὰς αὐτῆς ἐπάλλξεις πῦρ φλογερὸν καταθιβρωσκον τὰς καρδίας τῶν πολιιορκητῶν ὡς ποτε ἡ πεπυρακτωμένη ἄμμος τῶν Τυριῶν;

—Μὲ συμπάθειν, Χαβάγγα, δὲν ἐννοῶ πλέον. . .
 —Διατί, Ἀμπούλ; —Τὸ Μαλακῶφ ποῦ εἶπετε μοῦ ἔφερε μαύρους καπνοὺς εἰς τὴν κεφαλὴν. . .
 —Τί σημαίνει τοῦτο; —Ὁ ἀδελφός μου, ἐκεῖ ἐσκοτώθη ὁ ἀδελφός μου, ὅστις ἐτραγουδοῖ ὠραῖα τὸν ἀδελφόν μου τὸν ἐσκότωσαν οἱ Ξανθοί.
 —Πτωχέ μου, Ἀμπούλ! Ζωὴ ἔς λόγου σου, διότι ἐγὼ τὴν ἀνάγκην σου καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἀκυρώσῃς οὕτω πῶς τὸ συμφωνητικὸν μας.

Ἐγκατέλειψα τὸν Ἀμπούλ εἰς τοὺς λυπηροὺς βρεμβασιμούς του, καὶ ἔσπευσα νὰ καταβῶ ἀπὸ τὸ δῶμα, διότι τὸ ψῦχος ἐπαισθητῶς ἤρχισεν νὰ προστριβῆται εἰς τὴν βράχιν μου.

—Ἐκάθισα, ἔτριψα τὰς χεῖράς μου καὶ ἐσκεπτόμην ποῖαν ἐκδρομὴν νὰ προτιμήσω προσεχῶς μετὰ τοῦ Ἀμπούλ-Κερίμ.

—Ὅταν σκέπτομαι τὸ ξανθὸν μου μουστάκιον εὐρίσκει τὸν διάβολόν του ἀπεφάσιστα πολλάκις νὰ τὸ ξυρίσω διὰ νὰ ἀπαλλαγθῶ καὶ ἐγὼ καὶ ἐκεῖνο.—Ἄλλὰ τίς μοῦ ἐγγυᾶται ὅτι μετὰ ταῦτα ἢ προσόβρισις τῶν ἰδιῶν μου δὲν θὰ κατασταθῇ δυσκολωτέρα; ὄχι ὅτι αἱ ἰδίαί μου προσορμίζονται ἔχουσαι ὡς ἀπόγεια (παλαμάρια) τὰς τρίχας τοῦ μύστακος μου. . . Ὅχι! Ἄλλ' ὑπάρχει τι εἰς τὴν αὐτόματον ταύτην πράξιν, ὕπερ διευκολύνει τὴν ἀφίξιν ἢ τὸν κατάπλου τῶν ἰδεῶν μου.

—Ἄ! τὸ αἰσθάνομαι ὅτι σὰς ἐξάλισα μὲ τὸν ἀπόπλου καὶ κατάπλου τῶν ἰδεῶν μου! — καὶ ἴσως περιμένετε ἐπὶ τέλος νὰ ἀκούσητε ὅτι ἐν τῇ κεφαλῇ μου ὑφίσταται ὀλόκληρον τελωνεῖον καὶ τελωνιακοὶ φύλακες καὶ. . . ἀλλ' ὄχι! μὴ τὸ περιμένετε τὰ τελωνεῖα τρέχουσι κίνδυνον, ἀνάπτουν, καίονται καὶ δυσκόλως ἀντικαθίστανται. . . Ἡ κεφαλὴ μου καπνίζει μὲν ἐνίοτε, ἀλλὰ δὲν φέγγει, σημεῖον ὅτι δὲν ἀνάπτει.

Ἐν τούτοις τὸ ἐπαναλαμβάνω, τὸν μύστακά μου δὲν τὸν ξυρίζω μόνον δι' ἕν λόγον προσεθέσα· ὑπάρχει καὶ ἄλλος λόγος· δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἀκούσω ὅτι φρονῶ ὑπὲρ Ἀρκτώου λαοῦ, καὶ ὅτι τὸ φρόνημά μου τοῦτο κρέμαται καὶ ἀπὸ τὴν μύτην μου ὡς ἐνδειξις ἐξωτερικῆ· εἶνε ἐξ ἄλλου κακόζηλος μίμησις, τὴν ὁποίαν ὀφείλει τις νὰ ἀποφεύγῃ.—Ἄλλὰ τί τοὺς κάμνεις μερικὸς, οἵτινες σοῦ λέγουν· « Ἐγὼ ἔζησα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, μεταξὺ τῶν λόρδων εἰς τὴν νέαν ταύτην Καρχηδόνα ἠξέυρουσαν νὰ ἐκτιμήσωσαν ἕκαστον πρᾶγμα κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν χρῆσιν του, καὶ σὺ δὲν ἔμαθες εἰσέτι τί ἐστὶν ἀνατροφή καὶ εὐγένεια. » — Καὶ ἴσως δὲν

είνε γελοῖον, διότι ὁ ἀληθὴς εὐγενὴς πρέπει νὰ σα-
ρώνῃ καὶ τὰ προκύβητα τῆς μύτης του.

Ἄλλὰ ποῦ μὰς παρέσυρε τὸ τῶν ἰδεῶν βῆμα! —
μὰς ἐβρίψεν εἰς τὰς Ἀγγλικὰς ἀκτὰς. . . μὰς ἐβρί-
ψεν εἰς τὰ βῆμα. . . ἀπ' ἐδῶ Κύριοί μου, ἀπ' ἐδῶ. . .
Συγγνώμην. . . νὰ σκεφθῶ ἄλλο. Ἐννοεῖται ἡ ἀ-
ριστέρά μου χεὶρ εἶνε εἰς τὴν θέσιν τῆς τῶ μουσά-
κίον μου κλωθεταί. Μία ἐκδρομὴ ἀξίζει τὸν κό-
πον· αἱ ἡμέραι εἶνε ὠραεῖαι· ἀναμφιβόλως μία ἐκ-
δρομὴ.

— Γιὰ Ἄμπτοῦλ-Κερίμ. — Κύριε. — Ἐτοιμά-
σον· αὐτοὶ πρῶτ' ἢ ἐπισκεφθῶμεν τὰς Πυραμίδας.

— Ἄλλὰ, Κύριε, τότε πρέπει νὰ κολυμβᾶτε ἄ-
ριστα. . .

— Ναι· δύναμαι νὰ μείνω ἀπὸ τὴν μέχρι τῆς
δευτέρας Παρουσίας εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης.

Τότε υπάγωμεν. — Καὶ διατί μὲ ἠρώτησες; —
Διότι εἶνε ἀνάγκη νὰ υπάγωμεν κολυμβῶντες. —
Κολυμβῶντες; — Βεβαίως· διότι τὰ νερά τὰ ἐκ
τῆς πλημμύρας τοῦ Νείλου ὑπάρχουν ἀκόμη, δὲν
ἐξηράνθησαν.

— Καὶ δὲν ὑπάρχει ὁδός; — Ὅδός ἔχει· αὐλακὸς
δὲ πολλὰ καὶ βαθεῖαι.

— Καὶ πότε δύναμεθα νὰ μεταβῶμεν ἐκεῖ; —
Μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀκόμη. . .

— Αἰσπὸν τότε εἰδοποίησέ με. — Χάντερ.

Ἄποτυχία! . . . Ὁ Ἄμπτοῦλ-Κερίμ ὅμως ἔχει
δικαίον ὑδάτα θὰ ὑπάρχουν εἰσέτι ἐν ἀφρονίᾳ ὁ
Νεῖλος δὲν ἀστειεύεται· ἀλλὰ τακτικώτατος εἰς τὸ
προαιώνιον αὐτοῦ ἔργον, μεταβάλλει κατ' ἔτος ἐν
δικαστήματι κινήων τινων, τὰς ἀμφοτέρωθεν αὐτοῦ
πεδιάδας εἰς ἐκτεταμένην θάλασσαν· τὰ δὲ χωρία
κεῖμενα ἐπὶ λοφιδίων, ὁμοιάζουσιν ἐπιπλέοντα
σκάφη. — Τὸ βῆμα τοῦ Νείλου εἶνε ὀρυκτικώτα-
τον, τὸ ὕδωρ αὐτοῦ τεθολωμένον, ὑποκόκκινον
χρῶμα, ὅπερ ὑπενθυμίζει εἰς τοὺς πτωχοὺς Ἑβραί-
ους τὸν ὀρίμβον αὐτῶν κατὰ τοῦ τότε Φαραῶ
Ἀμώσιος καὶ τὰς δέκα πληγὰς τῆς Αἰγύπτου.
Ἄλλὰ καὶ αὐτοὶ οὗτοι σήμερον καθίστανται πληγὴ
διὰ τὸν ἐνταῦθα τοῦλάχιστον ἐμπορικὸν κόσμον,
διότι εἶνε οἱ ἀργυραμοῖβοι τῶν ἐμπόρων. — Εἶθε ὁ
Θεὸς νὰ εὐδοκῆσῃ καὶ δευτέραν αὐτῶν ἔξοδον. Ὁ
Ἄμπτοῦλ-Κερίμ καὶ οἱ συμπατριῶταί του βλέ-
πουσιν αὐτοὺς μὲ βλέμμα ὄχι τὸσον φιλικόν. . .
Πλὴν ἀρκεῖ· οἱ Ἑβραῖοι δὲν εἶνε τὸ ἀντικείμενον
ἡμῶν ἐν Ἑλλάδι εἰσάγεται, ὡς ἐλέχθη καὶ λέγει-
ται, ἡ διδασκαλία τῶν Ἁγίων Γραφῶν, καὶ πᾶσα
ἡμῶν διατριβὴ περὶ τοῦ ἔθνους τούτου καθίσταται
περιττή.

Ἐλέγωμεν λοιπὸν ὅτι ὁ εὐεργέτης τῆς Αἰγύπτου
ἐξακολουθεῖ τακτικῶς νὰ ἀρδεύῃ τὰς ἰδιοκτησίας
τῶν ἀνθρώπων, χωρὶς ὁ ταλαίπωρος γέρον νὰ
γογγύσῃ κατὰ τῶν κατὰ κοιροὺς κατακτητῶν,
χωρὶς νὰ μνησικακήσῃ ἢ παραπονεθῇ ποτε διὰ τὴν
κατάρτησιν τῶν θυσιῶν καὶ τιμῶν, αἵτινες ποτὲ
τῶ προσεφέροντο. Ἀκούρατος καὶ ὑπομονητικὸς
φέρει ἐνίοτε ἐπὶ τῶν εὐρέων νώτων του τὰ φορτία
τῆς σκληρότητος καὶ θηριωδίας, ὡς ἐπὶ Σουλτάνου

Σελήμη, τὰ πτόμακα πολλῶν χιλιάδων Μυμελού-
κων, ἅτινα ἐναπέθεσαν εἰς τοὺς πυθμένας τῆς Με-
σογαίου χωρὶς φορταπόδειξιν.

Ὁ ἡμέτερος Ὀμηρος τὸν ἐνομάζει Διίπετη.
Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ κορυφαίου τῶν ποιητῶν ἐλέ-
γγο Ἄρησιος ἀρχαιότερα δὲ κατὰ Διόδωρον τὸν
Σικελιώτην, Ἄλεσση, καὶ μετὰ ταῦτα Ἄετος. Ὁ
Ἡσίοδος, Ἡρόδοτος, Στράβων καὶ λοιποὶ ἔλαβον
τὴν καλωσύνην νὰ καθιερώσωσιν ὡς βαπτιστικὴν
ὄνομα τοῦ ποταμοῦ τούτου τὸ Νεῖλος, περὶ τῆς
ἀρχῆς τοῦ ὁποίου μέγας καὶ πολλὸς γίνεται λόγος
μεταξὺ τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων. — Ἡμεῖς ὅμως,
Κύριοί μου δὲν προτιθέμεθα νὰ ποροκεφαλῶσμεν
ἐπὶ τούτου, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι συμμερίζεσθε
τὴν γνώμην μου.

Ἐν τούτοις ὁ Αἴγυπτος, ὁ Ἄστος, ὁ Νεῖλος τε-
λευταῖον θέτει φραγμὸν εἰς τὴν μελετηθεῖσαν ἐκ-
δρομὴν μου· ἀνάγκη νὰ περιμείνω· καὶ περιμείνω
ἄς ἐνασχοληθῶ εἰς περιγραφὴν τινὰ τῆς μεγάλης
καὶ πλουσίας ταύτης πόλεως τοῦ Καίρου. Ἄλλὰ
« τί πρῶτον τί ὄντα καταλέξω; » καὶ δὲν
ἔχω δυστυχῶς ἀκριβῆ γνώσιν τῶν τῆς πόλεως. —
Ὁ Ἄμπτοῦλ-Κερίμ κοιμᾶται· καὶ ἔχει δικαίον ὁ
πτωχὸς εἶνε μεσονύκτιον· ἐπὶ τοῦ Μινάρῆ ἤδη βρον-
τῆ ἢ βαρεῖα φωνὴ τοῦ Χόντζα, τοῦ ὁποίου τὸ λευ-
κὸν σαρίκιον περιπολεῖ πληθὺς νυκτερίδων. . .

Τὸ βλέμμα μου πίπτει ἐπὶ τοῦ ἀπέναντί μου
ἐπὶ τοῦ τοίχου ἀνητημένου τοπογραφικῶν χάρτου
τῆς πόλεως· σκαλίζω, πλὴν τίποτε! . . . ἀδύνατον,
στενεχωροῦμαι μέχρις οὗτο τὸ Place Quaramey-
dan ἔρχεται εἰς βοήθειάν μου· ἐνθυμήθη τότε ὅτι
διήλθον ποτὲ διὰ τῆς μεγάλης ταύτης πλατείας
κειμένης κάτωθεν τῆς Αἰροπόλεως. Ἐνθυμήθη
συγχρόνως ὅτι διὰ τινος τῶν τῆς πρωτεύουσας τοῦ
Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἐφημερίδων ἐξεδόθη ὠραί-
ος πανηγυρικὸς τῶν πλατειῶν τοῦ Καίρου· ἀλλὰ
μὲ ὄλον τὸ προσήκον σέβος καὶ τὸν πῖλον εἰς τὴν
χεῖρα, τολμῶ νὰ εἶπω εἰς τὸν νέον μὰς Ἀνάχαρσιν
ὅτι τοιαῦτα δὲν ὑπάρχουν. Ἡ Σβεκία δὲν εἶνε
πλατεία, ἀλλ' εἶνε δενδρόφυτός τις περιοχὴ, ἐντὸς
τῆς ὁποίας μικρὸν ζωογονοῦνται οἱ φθισικοὶ κατὰ
τὰς ἡμέρας τοῦ Φθιμπώρου τῆς φύσεως καὶ τῆς
ζωῆς των. Ἡ δὲ πλατεία Καραμευδὴν εἶνε ἀρκούν-
τως εὐρεῖα· πλὴν ὀλόκληρος καλύπτεται ἀπὸ ἄμ-
μον δέκα δακτύλων τὸ πάχος· δὲν ἀπαντᾷ τις οὐ-
τε δενδροστοιχίας, οὔτε κρήνας, οὔτε οἰκοδομὰς
ἀξιοθεάτους· ἔρημος καὶ περικυκλωμένη ἀπὸ τρύ-
πας τρωγλοδυτῶν, ὁποῖαι εἰσὶν αἱ οἰκίαι τῶν πτω-
χῶν Φελλάγων, καὶ ἐφάμιλλον μόνον πρὸς τὰ πα-
ριαδόμενα οἰκοδομήματα τῶν Καστόρων. Ἄλλαι
πλατεῖαι δὲν ὑπάρχουν. Κερίμα! . . . Αἱ σκέψεις
αὐταὶ ἐπέφερον τὸ ἀποτέλεσμά των· ἐλυπήθη
διότι δὲν ἔδυνάθη νὰ εὐρῶ τι ἄξιον λόγου εἰς τὰς
πλατείας ταύτας. Ἡ λύπη μου ἦτον τὸσον μεγάλ-
η ὥστε ἀπέσυρα τὰ βλέμματά μου ἀπὸ τοῦ χάρ-
του κλείσας τοὺς ὀφθαλμούς. . . ἤρχισα νὰ χασιμῶ-
μαι. . . ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἤλθεν εἰς τὸν
νοῦν μου κάτι τι. . . ἦτον τὸ Χαλιτζ, αὐλαξ μεγί-

στη διεροχόμενη διὰ τῆς πόλεως. . . (καὶ πάλιν χα-
σιμῶμαι). . . τὸ Χαλιτζ Ἄμερ-Αἰλ Μουμινίν, (αὐ-
λαξ τοῦ ἡγεμόνος τῶν πιστῶν) . . . διωρύθη ὑπὸ
Ἀδριανῶν τοῦ Αὐτοκράτορος. . . (νέον χάσιμημα) . . .
ἔπειτα ἐπεσκευάσθη ἀπὸ τὸν Ἄμερ-Ἰμπνού-Ἀς. . .
Ὡ! ἔχομεν νὰ εἶπωμεν περὶ αὐτοῦ. . . Ἄλλ' εἰς μά-
την! οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκλείσθησαν μὲ τὰ σωστά
των. . . τὸ στόμα μου χασιμῶμενον ἀνοικοσφαλῆ
παρὰ τὴν θέλησίν μου. . . κακοὶ ὑπηρεταί! . . . Τί
πράγμα εἶνε ὁ ὕπνος! — ἔθεν ἀνάγκη πᾶσα. . . —
ἀλλὰ θὰ ἐξυπνήσω — καὶ δι' αὐτὸ τούτο.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΛΟΓΙΑΡΙΟΝ

Ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐν Μιτωλήνῃ Σχολάρχου
Γ. Ἀριστείδου, ἐπὶ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λει-
ψάνων τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ Λήξει Παραγιώτου
Βουρλάου κτίτορος τοῦ Νοσοκομείου, κατα-
τεθέντων ἐν τῷ περιβόλῳ αὐτοῦ.

Τῆ 5 Ἰουνίου 1860.

Φιλόπτωχος καὶ εὐσεβεστάτη Ὀμηγυρίς!

Τὴν 21 Αὐγούστου τοῦ 1854 σωτηρίου ἔτους
εἰς συμπολίτης ἡμῶν ἐξεδήμει εἰς Κύριον, καὶ σύμ-
πασα ἡ πόλις ἐνδακρυς καὶ πενθηροῦσα προέ-
πεμψεν αὐτὸν εἰς τὸν τάφον. Εἶχε τι σοβαρὸν καὶ
μεγαλοπρεπὲς ἢ κηδεῖα τοῦ νεκροῦ ἐκείνου. Σεβά-
σμιος ἱεράρχης μετ' ὄλον τοῦ ἱεροῦ τῆς πόλεως
κλήρου προωδήγει τὸ φέρετρον εἰς τὸν ναὸν τοῦ
Ἰησοῦ. Σκυθρωπὸν παρηκολούθει ἅπαν τὸ Προ-
ξενικὸν σῶμα, καὶ ἡ Δημογεροντία καὶ ἡ Ἐφορία
τῶν φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων καὶ πάσης τά-
ξεως καὶ ἡλικίας πολῖται καὶ ξένοι πενθήμονες καὶ
τὴν νεκρικὴν λαμπράδα εἰς χεῖρας φέροντες συνώ-
δευον τὸν νεκρὸν.

Ἐξ σχεδὸν ἔτη ἀπὸ τῆς ἀξιοδακρύτου ἐκείνης
ἡμέρας μέγα καὶ δημοτελεῖς τελεῖται μνημόσυνον
ἐπὶ τῷ αἰοδιμῷ ἐκείνῳ νεκρῷ· τελετὴ ἄγεται πομ-
ποδαστέρα ἐπὶ τῇ ἀνακομιδῇ τῶν λειψάνων αὐτοῦ,
προεξάρχοντος αὐτῆς τοῦ σεβασμιωτάτου ἡμῶν
Μητροπολίτου, ἔπαινοι ἀπαγγέλλονται καὶ ἀπὸ
τοῦ ἀμωνοῦ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐπὶ τοῦ μνημείου
τούτου, καὶ πάντες οἱ πολῖται συναθοῦνται φιλο-
τιμούμενοι νὰ συμμετάσχωσι τῆς πομπῆς.

Τί ἐδήλου ἡ ἀσυνήθης ἐκείνη νεκρικὴ λιτανεία,
καὶ τί δηλοῖ ἡ σημερινὴ αὐτῆς ἑορταστικὴ συββόη
τεῦ πλήθους; Τίνα ἐπέθυε τότε ἡ Πατρις καὶ τίνα
τιμᾶ καὶ γεραίρει σήμερον τοιαύταις πανδημίαις
τιμαῖς; Μὴ ὁ μεταστάς εἰς τὴν ἄλλην ζῶν ἦτο
ἰσχυρὸς τις καὶ βαθύπλουτος τῶν πολιτῶν; Ὅχι,
πίσει καὶ πόσει πλούσιαι καὶ ἰσχυροὶ τοῦ κόσμου

τούτου ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῶν στιγμῇ δὲν ἐγκα-
ταλείπονται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων; Πόσοι τοιοῦτοι
δι' ὄλου τοῦ βίου περιστοιχηθέντες ὑπὸ θεραπόν-
των καὶ ψευδοφίλων μόλις εὐρίσκουσι σπανίους τι-
νάς συμπροπομπούς εἰς τὴν ἐσχάτην αὐτῶν κατο-
κίαν; Μὴ λοιπὸν ἦτο εὐγενὴς τις ἐξ εὐγενῶν ἢ δι-
άσημος ἐπὶ βίῳ ἢ καλλονῇ ἢ ἄλλοις φυσικοῖς
προτερήμασιν; Ὅχι, τῆς φύσεως τὰ δῶρα καὶ τῆς
τύχης τὰ χάρισματα οὐδέποτε ἀξιοῦνται τοιοῦτων
τιμῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις.

Τίς ἄρα ἦν ὁ τότε νεκροφορούμενος, νῦν δὲ ἀνα-
κομιζόμενος πολίτης; ὄχι μεγιστάν, ὄχι τιτλοφό-
ρος τις εὐγενὴς, ὄχι πολυτάμων ἢ πολύχρυσος θνη-
τός. Νέος μόλις παραλλάξας τὸ 27 ἔαρ τῆς ἡλι-
κίας, γόνος ἐντίμων γονέων, ἰδιώτης τὸν βίον, θια-
σώτης τοῦ ἐμπολαίου, πολίτης φιλόπατρις, Χρι-
στιανὸς εὐσεβής, ἰδοὺ ἀδελφοί, οἱ τίτλοι τοῦ ἐν
μακαρίᾳ τῇ λήξει Παναγιώτου Βουρλάου. Πλὴν
ταῦτα πάντα εἶνε κοινὰ τοῖς πολλοῖς προσόντα.
Κοινὰ τὰ πρῶτα, καὶ, σπάνια ὅμως καὶ ἰδια ὀλι-
γίστων γνωρίσματα τὰ δύο τελευταῖα. Πολλοὶ λέ-
γονται πατριῶται καὶ ἰδιοποιοῦνται τὴν ἀρετὴν τῆς
φιλοπατρίας· ἀλλ' ἡ καρδία αὐτῶν εἶνε ψυχρὰ
πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος, ἀδιάφορος πρὸς
τὴν εὐημερίαν καὶ εὐδοξίαν αὐτῆς, κωφὴ καὶ ἀνάλ-
γητος πρὸς τὰς φωνὰς αὐτῆς. Πολλοὶ λέγονται
Χριστιανοὶ καὶ σεμνύονται ἐπὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ ταύ-
τῃ· ἀλλ' ὁ Χριστιανισμὸς αὐτῶν εἶνε λέξις κενή,
ὄνομα νεκρὸν καὶ ἄψυχον. Ποῦ τῶν πατριωτῶν
τούτων τὰ ὀρατὰ δείγματα τῆς πρὸς τὴν πατρίδα
ἀγάπης; ποῦ ἡ δραστηκὴ σύμπραξις εἰς τὴν εὐ-
κλειαν αὐτῆς; ποῦ αἱ ὑψηλαὶ τῶν Χριστιανῶν τού-
των ἀρεταί, ἄς ἡ οὐράνιος τοῦ Ἐσταυρωμένου θρη-
σκεία ἐπαγγέλλεται; ποῦ ἡ διάπυρος πρὸς τὸν
Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπη, ἐν ἣ τὸ σύνολον συγ-
κεφαλαιοῦται τῶν ἀρετῶν τῆς εὐσεβείας καὶ δι-
καιοσύνης, τῆς ἀγαθοεργίας καὶ ἐλεημοσύνης, τῆς
φιλοπτώχιας καὶ φιλανθρωπίας ἐν γένει;

Ἄλλ' ἡ καρδία τοῦ ἀειμνήστου Παναγιώτου κά-
μιμος ἦτο ἐν ἣ ἐρλεγεν ὁ ἀκραιφνέστατος πατρι-
ωτισμὸς, πυρσὸς ἦτο ἀπαστράπτων τὰ εὐγενέστερα
καὶ ἀγνότερα πρὸς τὴν γενέτειραν γῆν αἰσθήματα.
Ἄλλ' ἡ ψυχὴ τοῦ αἰοιδίμου δένδρον ἦτο ἀγλαόκαρ-
πον καὶ κομῶν, ἐν ᾧ ὠραεῖαι ἔθαλλον αἱ ἀρεταὶ
τοῦ ἀληθοῦς καὶ μὴ ψευδομένου τοῦ ὀνομα Χριστι-
ανοῦ. Ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ πίστις ἄνευ ἔργων νε-
κρά ἐστι· ἀλλ' εἰς τὰ στήθη ἐκείνου ζῶσα ἦτο καὶ
ἀκμάζουσα καὶ γόνιμος εἰς ἔργα εὐσεβείας καὶ ἀ-
ρετῆς.

Καὶ τί μοι δεῖ λόγων εἰς ἔπαινον τοῦ μακάρος,
ὅτε αὐτὰ τὰ πράγματα στενωρῶ τῇ φωνῇ κη-
ρύττουσι τὸ φιλόπατρι καὶ φιλάνθρωπον τῆς αὐτοῦ
γνώμης; Τὸ ἐνώπιον ἡμῶν ὑψούμενον φιλανθρωπι-
κὸν καθίδρυμα παντὸς βήτορος εὐγλωττότερον συν-
ηγορεῖ ὑπὲρ τῶν ἀρετῶν του· τὸ κομψὸν τούτο καὶ
νεόδμητον Νοσοκομεῖον πάσης γλώσσης τρανώτε-
ρον καὶ εὐφραδέστερον ἐξαγγέλλει τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ
ἐγκώμια.

Ἐτήκετο ὁ ἀειμνήστος τὴν καρδίαν, διότι ἔβλεπε τοὺς ἐνδύσεις τῆς πατρίδος του μὴ τυγχάνοντας τῆς ἀπαιτουμένης περιποιήσεως ἐν τῷ σαθρῷ τῆς πόλεως νοσοκομείῳ. Ἐθλίβετο τὴν ψυχὴν, διότι παρετήρει τοὺς παρεπιδημοῦντας ξένους μὴ εὐρίσκοντας ἄσυλον ἐπὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσθενείας. Ὅτε δὴ ἀνάτως νοσήσας ἠσθάνθη ἑαυτὸν περὶ τὸ τέρας τοῦ βίου, δὲν ἠθέλησε φέρων τὸ ἄλγος τοῦτο μετ' ἑαυτοῦ νὰ ἐκδημήσῃ τῆς παροικίας ταύτης· δὲν ἠθέλησε νὰ ἐγκαταλίπῃ τοὺς πενητεύοντας καὶ γυμνητεύοντας καὶ ἀσθενούντας ἀπαρμυθίτους καὶ ἀδοθηθίτους μετὰ θάνατον. Ὅθεν γενναίως πάνυ καὶ χριστιανικῶς ἐκληροδότησε τὸ πλεῖστον τῆς πατρῴας περιουσίας καὶ τῆς διὰ τῶν ἰδρώτων αὐτοῦ ἐντίμως ἀποκτηθείσης τῆ φίλι, πατρίδι, ἐπὶ τῷ ῥητῷ ὄρω νὰ ἀνεγέρθῃ ἐκ βάρων τὸ ἐτοιμόρροπον τῆς πόλεως Νοσοκομεῖον.

Καὶ ἰδοὺ αὐτὸ πρὸ ἐνὸς ἔτους κομψὸν καὶ εὐφρόσυνον καὶ περικαλλῆς ὠκοδόμηται τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου, καὶ τῇ σπουδῇ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ τῆς Ἐφορίας. Ἐν αὐτῷ ἤδη καὶ ὁ ἐνδεὴς πολίτης εὐρίσκει τὴν προσήκουσαν θεραπείαν καὶ περιποίησιν, καὶ ὁ ἀσθενῶν ξένος ὀμόφυλος καὶ ἀλλόφυλος, ὀμόδοξος καὶ ἑτερόδοξος, οἱ πάντες ἄσυλον ἔχουσιν ἐπὶ τῶν σωματικῶν πόνων καὶ ψυχικῶν ὀλιψῶν, διότι οἱ πάντες τέκνα εἰσὶ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς τοῦ ἀγαθῆς ἰσχυροῦς ἐπὶ δικαιοῦς καὶ ἀδικίαις (Ματθ. ε. 44.)

Δόξα λοιπὸν καὶ κλέος τῷ ἀειμνήστῳ ἡμῶν συμπολίτῃ, ὅστις τὴν ἀγαπῆτὴν αὐτοῦ πατρίδα ἐκόσμησε μὲ τὸ φιλοφρονεῖν καὶ χριστιανικώτατον τοῦτο καθίδρυμα. « Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν. » Ἀποφαινεταὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς διὰ τοῦ οὐρανοδόμου Παύλου (Ρωμ. Β'. 10.) Δόξα ἐν οὐρανῷ, τιμὴ ἐπὶ γῆς, εἰρήνη καὶ ἀγαλλίασις πνευματικὴ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ, εἰρήνη καὶ ἀνάπαυσις συνειδήσεως ἐν τῇ παρούσῃ ταύτῃ καὶ προσκαιρῷ.

Ναί, ἀδελφοί, καὶ ἐν τῷ ἐπικύρῳ τούτῳ βίῳ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τῆς αἰωνιότητος δοξάζονται οἱ ποιοῦντες τὸ ἀγαθόν. Δοξάζονται καὶ τιμῶνται ἐδῶ κάτω, εὐλογοῦμενοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτῶν ὑπὸ πάντων καὶ εἰς γενεὰς γενεῶν μετ' εὐφημιῶν διαβιβάζομενοῦ. Δοξάζονται καὶ μακαρίζονται ἐκεῖ ἐπάνω, κληρονομοὶ γινόμενοι τῆς αἰωνίου ζωῆς, καὶ τῆς ὀψέως τῆς τρισηλίου θεότητος ἐμφορούμενοι, καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου καθιζόμενοι, καθάπερ αὐτὸς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ἐκύρωσε τοῦτο εἰπὼν. « Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. » (Ματθ. κβ. 34.)

Ὅποια δόξα ἐπιζήλος! ὅποια ἐξαιρέτος καὶ ὑψηλὴ τιμὴ! Τοιαύτης δὲ δόξης καὶ τιμῆς, οἷας ὁ μακάριος τοῦ Νοσοκομείου τούτου ἰδρυτῆς τυγχάνει, δυνάμεθα ἅπαντες οἱ Χριστιανοὶ ν' ἀπολαύσωμεν, ἐὰν τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην ἀποδεικνύωμεν ἐμπρακτον καὶ ἐνεργόν, ὡς ὁ αἰοδιμος ἐκεῖ-

νος. « Ἐὰν μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ » κατὰ τὸν Ἀπόστολον Ἰωάννην (Α. γ'. 18). Ἐὰν τέλος ἀποδεικνύωμεθα ἄξιοι τῆς ὑψηλῆς ἐπικλήσεως τοῦ Χριστιανοῦ.

Ἀληθῶς, ἀδελφοί, ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀσκουμένη καθ' ὅν τρόπον ὁ οὐράνιος αὐτῆς ἰδρυτῆς ἐνετείλατο, θαυματουργεῖ πάσα· τὰς ὑψηλὰς τῆς ἀγαθοεργίας ἀρετάς. Εἰς τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην ὀφείλεται ἡ σύστασις ξενῶνων, νοσοκομείων, ὀφθαλμοτροφείων, γηροκομείων, πτωχοτροφείων, φρενοκομείων καὶ παντοειδῶν ἄλλων εὐεργετικῶν ἰδρυμάτων. Εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ αἱ οἰκίαι τῶν Χριστιανῶν ἄσυλον ἦσαν τῶν πτωχῶν καὶ ἀσθενῶν. Τὰ ἱερὰ μοναστήρια καταγόγια ἦσαν τῶν πασχόντων ξένων καὶ ὀδοπόρων. Χριστιανικαὶ ἀδελφότητες συνεστήθησαν πρὸς περιθαλψὴν παντὸς χρεῖαν ἔχοντος. Καὶ τὰ πρῶτα δὲ δημόσια Νοσοκομεῖα ἰδρύθησαν ἐν Ἰερουσαλὴμ πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ἀσθενῶν καὶ πληγωμένων, οἵτινες κατεδιώκοντο καὶ ἐγυμνοῦντο ὑπὸ τῶν ἀγρίων Ἀράβων καὶ Σαρακηνῶν. Ἐκτότε δὲ ἅπαντα τὰ Χριστιανικὰ Κράτη ἐποπλαπλασίασαν τὰ φιλοφρονεῖν καὶ καταστήματα, καὶ τὰς πρωτεύουσας αὐτῶν ἐκαλλώπισαν μὲ λαμπρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ μέγαρα εἰς ἀνακούφισιν τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος προωρισμένα.

Τοιαύτης οὖν θρησκείας ὁμολογηταὶ εὐμοιρήσαντες νὰ ἦμεθα, καὶ τῷ ὠραίῳ καὶ βασιλικῷ τοῦ Χριστιανοῦ ὀνόματι προσαγορευόμενοι, φανώμεν, ἀδελφοί, ἄξιοι ταύτης· ἀποδειξάμεν τὰ ἔργα ἡμῶν οὕτω χριστιανικὰ θερμάνωμεν τὴν καρδίαν διὰ τῆς τοῦ πλησίον ἀγάπης· ἀσκήσωμεν τὰ θεοφιλῆ ἔργα τῆς φιλοπατρίας καὶ φιλοξενίας, τῆς φιλαδελφίας καὶ φιλοπτωχίας, καὶ ζηλώσαντες τὸ ἀξιώγαστον καὶ ἀξιωματικὸν παράδειγμα τοῦ ἀειμνήστου ἡμῶν συμπολίτου, συνδράμωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ χριστιανικὸν τοῦτο καθίδρυμα κατὰ τὴν ἐνοῦσαν δύναμιν, ὅπως τῷ ὄντι κατασταθῇ ἀληθὲς ἀνακαυτήριον τῶν πασχόντων καὶ τεθλιμμένων ἀδελφῶν, καὶ τῆς πατρίδος ἀγλάν ἐγκαλώπισμα καὶ ὀμνῶμα.

Σὺ δὲ, μακαρία ψυχὴ τοῦ αἰοδιμου Παναγιώτου Βουρνάζου, χεῖρε ἐπιβλέπουσα ἄνωθεν πληρουμένην πιστῶς τὴν τελευταίαν σου θέλησιν· ἀγάλλου ἀκούουσα τὰς εὐλογίας τῶν ἐν τῷ φιλοφρονεῖν καὶ χριστιανικώτατον τοῦτο καθίδρυμα· ἰδρύματι σου νοσηλευομένων πτωχῶν. Εὐφραίνου ἐνωτιζομένη τὰς πρὸς τὸν Ὑψίστον θερμὰς ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεώς σου δεήσεις τῆς πατρίδος ὅλης, διὰ τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν Ἀρχιερέως ὡς θυμίαμα εὖοσμον εἰς οὐρανὸν ἀναπεμπομένης. Εὐγνωμόνοῦσα δὲ ἡ Κοινότης τῆς πόλεως καὶ τὴν ὑψηλὴν τοῦ πατριωτισμοῦ σου ἀξίαν δεόντως ἐκτιμῶσα, εὐεργέτην ἑαυτῆς ἀνεκλήρουξέ σε, καὶ τὸ ὄνομά σου χρυσοῖς γραμμασίαν ἀνέγραψε εἰς αἰδίου μνήμην παραδίδουσα αὐτὸ ταῖς ἐπερχομέναις γενεαῖς Ἡ δὲ Σ. Ἐφορία τῶν φιλοφρονεῖν καὶ φιλελευθερικῶν Καταστημάτων τῆς πόλεως ἀνακομίζουσα σήμερον τὰ μὲν ἐπὶ τῆς γῆς καταλει-

φθέντα ποθεῖν ἡμῖν λείψανα τοῦ γενοῦ σου σκήνους καταθέτει αὐτὰ ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ ὑπὸ λιτῶν μὲν, πλὴν πολυζήλον μνημείον, εἰς αἰώνιον εὐγνωμοσύνης τεκμήριον, καὶ ὅπου ὡς δρόσος Ἀερμῶν θέλουσι καταλείβεσθαι ἐπ' αὐτῶν τὰ εὐγνωμόνα δάκρυα τῶν εἰσερχομένων καὶ ὑγιαζομένων ἐνταῦθα ἀσθενῶν.

Συνενώσωμεν δὲ κατὰ τὴν πάνδημον ταύτην τελετὴν ἅπαντες οἱ παρόντες τὰς εὐχὰς ἡμῶν ὑπὲρ τοῦ αἰοδιμου, καὶ ἐκφρονήσωμεν ὁμοφώνως τὴν ἰλαστήριον φωνήν. Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ ἀξιωμακχοῦ Παναγιώτου Βουρνάζου, ἰδρυτοῦ τοῦ Νοσοκομείου καὶ εὐεργέτου τῆς πατρίδος, αἰωνία ἡ μνήμη, αἰωνία ἡ μνήμη!

ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΑΔΑΜΑΝΤΩΝ.

Γνωστὸς ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος, ὁ ἀδάμας διετήρησε πάντοτε τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν κοσμημάτων. Ἐπι καὶ νῦν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐμπνέει αἰσθητὰ τι δεισιδαιμονίας ὁ λίθος αὗτος, περὶ οὗ ἀπειράριθμοι ἐβρέθησαν μῦθοι κατὰ διαφόρους ἐποχάς. Οἱ λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς πιστεύουσιν ὅτι τινὲς τῶν ἀδαμάντων λάμπουσιν ἐν τῷ σκότει, οὕτως ὥστε μονάζοντες σπουδασταὶ νὰ μεταχειρίζονται αὐτοὺς ἀντὶ λύχνων· καὶ ἐν Βαγδατίῳ, λέγουσιν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀρουν-ἀλ-Ρασιδ εὐρέθη ἐν τινὶ εὐκτηρίῳ ἀναγινώσκων τὸ Κοράνιον ἐν τῷ φωτὶ ἀδάμαντος ἔχοντος τὸ μέγεθος ὡσὺ τῆς ὄρνιθος. Ὡς πρὸς τὸ μέγεθος ἡ ὑπερβολὴ δὲν εἶναι τόσον μεγάλη, ἀφ' οὗ ὁ λίθος ὁ εὐρεθὴς ἐν Καλοῦρ ἦτο ὀλίγον τι μικρότερος κατὰ τὰς διαστάσεις αἴτινες ἀποδίδονται εἰς τὸν λίθον τοῦ Βαγδατίου ὑπὸ τῆς Ἀραβικῆς φαντασίας.

Τὸ ἐμπόριον τῶν ἀδαμάντων, καὶ τοὶ πολλὰς λίαν ἐπικερδῆς, δὲν ἀπετελεῖ χωριστὸν κλάδον ἐμπορίου καὶ μέχρι τῆς σήμερον σπανίως χωρίζεται ἀπὸ τῶν ἄλλων πολυτίμων λίθων· ἀλλ' ὁμως ἀπαιτεῖ τοσαύτην ἐπιτηδεύτητα, ἐξυδέρκειαν καὶ πείραν ὥστε μόνον οἱ ἀφοσιούμενοι ὀλοκλήρως εἰς τὴν κλάδον τούτον τοῦ ἐμπορίου εὐδοκίμοισιν.

Αἱ ὠφέλιμοι ὅμως αὐτοῦ ἐξαρτῶνται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τοῦ συρμού, ἐκ τυχαίας μεταβολῆς τῆς δημοσίου φιλοκαλίας καὶ ἐκ τοῦ ἐν τῇ ἀγορῇ εὐρισκόμενου ποσοῦ, ὅπερ μὴ κανονίζομενον ὑφ' οὐδενός, μένει πάντοτε ἀπροσδιόριστον. Ποῦ θέλουσι καταστήσει αἱ στίλβναι αὐταὶ ματαιότητες· ἡ ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ μᾶς εἴπῃ. Εὐρίσκονται ἐντὸς ὄρεων καὶ ἐπὶ πεδιάδων, ἐντὸς καλλιεργημένων ἀγρῶν καὶ ἐντὸς ἔλδων. Ἐν Ἰνδία, Σιβηρίᾳ, Βορνέω καὶ Βρασίλιᾳ. Ὅτε μὲν ὑπάρχει σπάνις αὐτῶν, ἄλλοτε δὲ ἀφθονία. Ἀλλ' εἴτε ἀφθονοὶ ὡσιν εἴτε σπάνιοι, ποτὲ ἀπὸ τῆς ἀποκαλύψεως αὐτῶν δὲν ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἀπετέλεσαν τὸ προσφιλέστατον κόσμον τῆς βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατο-

ρικῆς μεγαλοπρεπείας, θεωρούμενοι αἰεὶ ὡς προσθετοντας μείζονα λάμπην καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καλλονήν. Δι' ὅλης τῆς Ἀνατολῆς, αἱ βασιλίσσαι καὶ ἡγεμονίδες δὲν νομίζονται ἀρκούντως κοσμημέναι ἐὰν δὲν φέρωσι τὴν λάμπην τῶν ἀδαμάντων περὶ τὴν ὄσφυν, κοσμήματα τῶν αὐτῶν πολυτίμων λίθων σπινθηροβολοῦντα μεταξὺ τῶν πλακάμων τῆς μελαντάνης κόμης αὐτῶν, καὶ κρεμάμενα ὡς ἐγκάρπια ἐπὶ τοῦ στήθους των. Σουλτάνοι καὶ ἀρχιγοὶ φιλοτιμοῦνται ὡσαύτως ἵνα ἐμπνέωσι σέβας εἰς τοὺς ὑπερκούς αὐτῶν, κοσμοῦντες ἑαυτοὺς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ καταστίζοντες τὰς λαβὰς καὶ τοὺς κλεοὺς τῶν ἐγχειριδίων καὶ βραχιῶν αὐτῶν διὰ πολυτίμων λίθων. Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Εὐρώπῃ ἡ αὐτὴ κλίσις ἐπικρατεῖ καίτοι ὀλίγον τροποποιημένη· διότι οἱ ἄνδρες δὲν θεωροῦσι γελῶν ἢ θηλυπρεπῆς νὰ φορῶσι δακτύλια ἀδαμαντοκόλλητα, αἱ δὲ γυναῖκες πολλὰκις κενδοξοῦσι μᾶλλον διὰ τὰ κοσμήματα ταῦτα ἢ διὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν καλλονήν. Ἡ σύζυγος Ἀγγλοῦ τινος πρέσβειος, πρὸ τινῶν ἐτῶν, ἐνεφανίσθη εἰς τὴν γαλλικὴν αὐλὴν φέρουσα ἀδαμάντας ἐνὸς ἑκατομμυρίου λιτρῶν ἐπὶ τῆς ἐνδυμασίας τῆς, εἰς τρόπον ὥστε περιστροφικῶς ὑπὸ τὴν λάμπην τῶν πολυελαίων τῶν Τουίλερίων ἐφαινετο ὡς προσωποποιήσις τῶν μεταλλείων τῆς Γολκόνδας. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἐνθυμοῦνται ὅποια θαύματα καταρβόθησαν δι' ἀδαμαντίνων περιδερμάτων, καὶ πῶς αἱ τύχαι βασιλικῶν θρόνων καὶ ὀλοκλήρων ἐθνῶν ἐπηρεάσθησαν ὑπὸ τοῦ γυναικείου ἔρωτος τῶν κοσμημάτων. Περιέργον τινα ἀντικατάστασιν τῶν ἀδαμάντων μεταχειρίσθη ποτὲ κυρία τις ἐν Καλοῦρ ἐν τῷ χορῷ τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ. Συνέλαβεν ἀριθμὸν τινα λαμπηρίδων καὶ ἐντὸς μικροτάτων θυλακίων διαφανοῦς ὑφάσματος ἐβρέψεν αὐτὰ ἐπὶ τῆς ἐσθῆτις αὐτῆς. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε λαμπρόν. Ἐν ᾧ περιστρέφετο αἱ λαμπηρίδες ἐβρίπτον τὴν λάμπην αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε τὸ μέρος τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς ὑπὲρ ἤτο ἐστραμμένον πρὸς τὸν πολυελαίον ἐφαινετο καταστεινόμενον ὑπὸ πύρος.

Κατὰ τὰς μεταβαλλομένας φάσεις τοῦ πολιτισμοῦ πᾶν εἶδος πολυτίμου λίθου ὑψοῦται ἢ καταπίπτει ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν του. Ὁ ἀδάμας φαίνεται ὅτι ἐξήρακε τὴν μεγίστην ἐπιβρόχην του κατὰ τὸν 16'. 17'. καὶ 18'. αἰῶνα, ὅτε ἡ περὶ τῆς μυστηριώδους αὐτοῦ δυνάμεως δοξασία ἐπεκράτει δι' ὅλου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Οἱ ἔμποροι τότε περιεφέροντο καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν ἐκτιθέμενοι εἰς παντοίους κινδύνους καὶ ὑπομένοντες πείναν, δίψαν, καὶ ἀτρίτους κόπους ἵνα εὐρεῖσι καὶ ἀποκτήσωσι τὰ σπινθηροβόλα ταῦτα λάφυρα, τὰ ὅποια ἐμπορευόμενοι ἐπωσώρευον πλοῦτη ἡγεμονικά, ἡγόρζον γαίλας ἐκτεταμένας, καὶ καθίδρυσον οἴκους ἰσχυροῦς. Τυχαῖα δὲ συμπτώσεις παλλὰκις ἐδοθήθουν τὴν ἐπιτηδεύτητα καὶ ἀφοβίαν αὐτῶν. Οὕτω π. χ. μεταξὺ τῶν ἐρειπίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως παιδίον τι εὗρεν ἀδάμαντα καὶ ἐπώλησεν αὐτὸν εἰς τινα γενίτερον ἀντὶ ἐνὸς γροσίου· ὁ δὲ κρατι-

ώτης ούτος επώλησεν αὐτὸν εἰς ἄλλον τινὰ ἀντὶ ἐνὸς χρυσοῦ εἰκοσαρίου, καὶ οὕτως ὁ ἀδάμας μετέβη ἀπὸ χεῖρα εἰς χεῖρα ἕως οὗ διὰ ποσότητα σχετικῶς ἀσήμαντον κατέστη ἰδιοκτησία ἐμπορίου τινὸς ὅστις επώλησεν αὐτὸν εἰς Σουλτὴν Σελίμ τὸν Β' ἀντὶ 1500 χρυσῶν εἰκοσαρίων. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐν Ἰνδία πτωχὸς τις χωρικός σκάπτων τὴν γῆν διὰ τοῦ ἀροτροῦ τοῦ ἐξεπλάγη διὰ τὴν σπανίαν λάμπιν ἐνὸς χάλκους καμμένου μεταξὺ ἄλλων λίθων, καὶ σταματήσας τοὺς βόας τοῦ ἀνέλαθεν αὐτούς· καίτοι δὲ μὴδὲν γινώσκων περὶ ἀδαμάντων ἠσθάνθη ὅτι εὑρεν ἐρμαῖόν τι, καὶ ἀφεί: τὸ ἀροτρον τοῦ περιτύλιξε τὸν ἀδάμαντα εἰς τι βράκος καὶ ἐπορεύθη ἀνιπόδητος εἰς ἀπότταν τεσσαράκοντα μιλίων μέχρι Γολκόνδας, ὅπου ἡ ἀγαθὴ αὐτοῦ τύχη ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς ἔμπορον τινὰ, ὅστις ἐδήλωσεν αὐτῷ ὅτι ἦτο κάτοχος τοῦ μεγίστου ἀδάμαντος τοῦ κόσμου. Ὅποιον ποσὸν χρημάτων ἔλαβεν ἀντ' αὐτοῦ δὲν μας λέγουσιν, ἀλλ' ἦτο ἱκανὸν νὰ καταστήσῃ αὐτὸν τε καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ πλουσίους. Ἡ ἱστορία τοῦ ἀδάμαντος τούτου, ἂν ἠδυνάμεθα νὰ καταχωρήσωμεν αὐτὴν ἐν ἐκτάσει ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ τόμους βλοκλήρους. Ἀγορασθεὶς δὲ ὑπὸ φιλοδόξου ἀρχηγῷ, προθύμου εἰς τὸ νὰ πραγματοποιηθῇ μετὰ τοὺς ἀδάμαντας αὐτοῦ διὰ πολιτικὴν ἰσχὺν προσνήθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν μέγαν διάδοχον τοῦ Βαβερ Ἀυρογγζεβέ. Ἐκ τῶν χειρῶν τούτου, μετὰ πολλὰς περιπλανήσεις μετέβη εἰς τὸν τελευταῖον Σίχην διοικητὴν τοῦ Πουνζώβου, καὶ κατέστη δορυκρητικῶς δικαίωματι ἰδιοκτησίας τῆς Ἐταιρείας τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν. Ὅσον δὴποτε ἀκαταλόγιστος καὶ ἂν ἦ ἡ ἀξία αὐτοῦ ἐδωρήσαντο αὐτὸν τῇ βασιλείᾳ τῆς Ἀγγλίας, καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Κοχί-Νούρ, ἦτοι Ὁρως Φωτός, ἐθεάθη ὑπὸ ἑκατομμυρίων Ἀγγλικῶν λαοῦ καὶ λοιπῶν Εὐρωπαικῶν, ἐντὸς δυνατοῦ κλωβίου, ἐν τῇ Παγκοσμίᾳ Ἐκθέσει τοῦ 1851.

Ὁσάντις ἔμπορος ἀδαμάντων ὠδευε πρὸς Ἀνατολὰς ἐξ Εὐρώπης, ὅπου ἂν ἐγνωστοποιεῖ τὸν σκοπὸν του, ἠγεμόνες καὶ μεγιστάνες, ἐδίδον αὐτῷ νέας παραγγελίας, καὶ μάλιστα ἐν Τουρκίᾳ καὶ Περσίᾳ. Πρὶν δὲ φθάσῃ εἰς τὰς Ἰνδίας αἱ ἐντολαὶ του ἦσαν τσαυταὶ ὥστε μεγάλως ἐδυσκολευετο εἰς ἐκπλήρωσιν αὐτῶν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορᾷ τῆς Γολκόνδας, ὅπως εὐχαριστήσῃ τοὺς πελάτας του.

Ὁ μέγας περιηγητὴς Ταβερνιέρος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπιτηδειώτατος ἀντιπρόσωπος τῶν ἀδικιαντεμπόρων τοῦ αἰῶνός του.

Ἀν ἀνθρώπος σπανίως νοημοσύνης, καὶ ἐκτείνων τὰς παρατηρήσεις πολὺ πέραν τῶν ὁρίων τοῦ ἐμπορίου, πολλάκις καθίστατο σύμβουλος τῶν ἰσχυροτάτων ἠγεμόνων, ὁποῖων ὅμως ἡ ὀξύνουα δὲν ἦτο πάντοτε ἀνάλογος μετὰ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὰ πλοῦτη των. Συνεντεύξεώς τινος ἦν ἔσχε ποτὲ μετὰ τινος σάχου τῆς Περσίας κατέλιπε λεπτομερῆ καὶ λίαν ἀξιωματικῶν ἔκθεσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἦτο περὶ ἀδαμάντων νομιζόμενος ἀπο σκοποῦ νὰ καταχωρήσωμεν αὐτὴν. Ὅτε ἐγνωστοποίησε τὸν σκοπὸν

του τοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ Ἰνδικὰ μεταλλεῖα τῶν ἀδαμάντων, οἱ πλείστοι ἐκείνων μετὰ τῶν ὁποίων συνωμίλησε προσεπάθον νὰ τὴν ἀποτρέψωσι τοῦ σκοποῦ του, παριστῶντες αὐτῷ ὅτι συνωδεύετο ὑπὲρ παντοίων κινδύνων καὶ νέσων τὰ μάλιστα θανατηφόρων, καὶ ὅτι εἶχε νὰ διαβῇ δάσῃ κατοικουμένα ὑπὸ ἀγρίων θηρίων καὶ φυλῶν ἐπι ἀγριωτέρων. Ἀλλ' ὁ περιηγητὴς πεποιθὼς ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πείρᾳ ἠθέτησε πάσας ταύτας τὰς συμβουλὰς.

Τοὺς κινδύνους εὑρεν ἀεὶ συμικρυνομένους καθ' ὅσον ἐπλησίαζεν αὐτούς, καὶ μάλιστα ὅπου εἶχε νὰ κάμνῃ πρὸς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἠδύνατο νὰ ἐξιλαιώσῃ διὰ μειλίχων λόγων, καὶ διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης ἣν ἐδείκνυεν αὐτοῖς.

Τὴν σήμερον δὲν ἤθελεν εἶναι πολὺ ἀσφαλὲς εἰς ἔμπορον φέροντα μὲγάλα θυλάκια πλήρη χρυσοῦ νὰ ὁδοιπορῇ ἀπὸ τῆς Μολαβάρ, διὰ Φαράγκων τῶν δυτικῶν Γουτῶν εἰς Βεϊαπόρην καὶ Γολκόνδαν, ἐπειδὴ σχεδὸν ἀφύκτως ἤθελεν ἀπαντήσῃ λεηστῶν συμμορίας Ἀράβων, δραπετευόντων ἰσως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Νιζάμ, ἡ ὀδευόντων πρὸς τὴν αὐτοῦ Ἰψηλότητα ἵνα προσφέρωσιν αὐτῷ τὴν σπάθην αὐτῶν. Θύγαι, Φαισιγγούφοι, Δακοῖται, καὶ ἄλλοι κακοῦργοι ἐναντίον τῆς καλῶς διοργανισμένης Ἀγγλικῆς ἀστυνομίας, ἐνδεχόμενον νὰ εἴπωσι κατέμ' ἰσχύει εἰς τοὺς θησαυροὺς καὶ τοὺς λαίμοιους αὐτῶν.

Ἀλλὰ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον τῆς Μογγολικῆς ἐξουσίας, ὅτε τὸ σκῆπτρον τοῦ Δελχί ἐξτείνετο μετὰ πλείονος ἢ ἐλάσσονος ἰσχύος ἐπ' ἀπάσης τῆς Ἰνδικῆς χώρας, ὁ βίφκοκίνδυνος ἔμπορος τῶν ἀδαμάντων ἀπεβίβασθη εἰς Σουράτ, καὶ προὐχώρησεν ἄνευ οὐδενὸς προσκόμματος εἰς Γολκόνδαν, ὅπου, ἐμπιστευθεὶς μέγα μέρος τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ εἰς τινὰ φαρμακοπώλην προὐχώρησε μετὰ τὸ ἐπίλοιπον εἰς τὰ μεταλλεῖα.

Σχεδὸν ἅπαντες οἱ ἀρχαιότεροι συγγραφεῖς περιγράφουσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν εἰς τρόπον ἀσφῆ καὶ αἱ διηγήσεις αὐτῶν μετέχουσι τοῦ μυθιστορηματικῶ· ὅθεν δι' ἀκριβεστέρως πληροφορίας ἀναγκαζόμεθα νὰ καταφεύγωμεν εἰς νεωτέρας πηγὰς.

Τὰ μεταλλεῖα τῶν ἀδαμάντων τῆς Ἰνδίας κείνται κυρίως μεταξὺ τῶν ποταμῶν Κισνὰχ καὶ Πεννάρ καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἐκτείνονται παρ' ἀμφοτέρους τὰς ὄχθας τοῦ τελευταίου. Οἱ ἀδάμαντες εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐκ τῆς προσχώσεως τῶν ποταμῶν ἔδαφος, ἢ ἐντὸς βράχων τῆς ἐσχάτης γεωλογικῆς μορφώσεως, εἰς χώρας οὐχὶ λίαν ὑψωμένας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ἀλλ' οὐ μακρὰν κείνται σειραὶ ὄρεων περίπου χιλίων ποδῶν ὕψους, ἐκ μιᾶς τῶν ὁποίων πηγάζει ὁ ποταμὸς Πεννάρ, καὶ διερχόμενος διὰ χάσματος ῥέει διὰ στρωμνῆς ἀλληλοδιαδόχως ἀπαλῆς τε καὶ καὶ πετρώδους, διὰ τῆς ἐπαρχίας τῆς Νεχλῶρης.

Ἡ ζήτησις τῶν ἀδαμάντων ἐξακολουθεῖ ὡς πρότερον. Οἱ κερδοσκόποι ἐκμισθοῦσι παρὰ τῆς κυβερνήσεως μέρη γῆς μᾶλλον ἢ ἥττον ἐκτεταμένα τὰ ὁποῖα περικλείουσι διὰ χαμηλοῦ περιφράγματος,

ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐνασχολοῦνται εἰς τὰς ἀνασκαφὰς αὐτῆς. Λίθοι εὐμεγέθεις σπανίως εὐρίσκονται, ἀλλ' ὁπόταν εὐρεθῶσιν ἡ κυβερνήσις ἀπαιτεῖ τὸ τρίτον τῆς ἀξίας αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο καθίσταται πολλῶ μᾶλλον δυναστική ἢ κατὰ τὸν Ζ' αἰῶνα ὅτε ἤρκειτο νὰ λαμβάνῃ δασμὸν 2 0(0 παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ τοῦ πωλητοῦ. Ὁ ἐνθουσιασμὸς ὅστις ἄλλοτε ἐνεψύχου τὸ εἶδος τοῦτο τῆς βιομηχανίας σχεδὸν ἐξέπνευσε. Ἡ ἐκμετάλλευσις διεξάγεται μετὰ νωθρότητος ἐνταῦθα τε καὶ ἐν Σουμβουλπύρῃ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μυχανούδη, ἔθα 60,000 ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ παιδιῶν ἐφαίνοντό ποτε διεσπαρμένοι ὡς σμήνη μελισσῶν ἐπὶ τῆς πεδιάδος, σκάπτοντες, πλύνοντες, συγκαταλέγοντες, ἢ φέροντες θυλάκια πλήρη ἀδαμάντων ἐν μήτρᾳ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἐπιστατῶν.

Οὐδὲν γινώσκωμεν περὶ τῆς χημικῆς ἐργασίας διὰ τῆς ὁποίας ἡ φύσις σχηματίζει τοὺς ἀδάμαντας, οὐδὲν δὲ καὶ περὶ τῆς ὕλης ἐξ ἧς σύγκεινται, διότι πᾶν τὸ διὰ πειραμάτων ἀνακαλυφθὲν συμβαταται εἰς τὸ ὅτι ὁ ἀδάμας δύναται νὰ καταστραφῇ ὑπὸ ὑπερβολικῆς θερμότητος. Εἶναι πρὸς τοῦτοις γνωστὸν ἐκ πείρας ὅτι λαμβάνει ἰδιότητάς τινος ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους ἐν ᾧ εὐρίσκεται. Ὅταν ἦναι τέλειος ὁμοιάζει πρὸς καθαρὸν ὕδωρ ἀποκρυσταλλωθὲν ὑπὸ τῆς ἐνεργείας τῆς φύσεως, καὶ κατασταθὲν σκληρότερον τοῦ σκληροτάτου μεταλλοῦ. Ὅταν τὸ ἐντὸς αὐτοῦ ἀποκαθαρθῆν ἐκτεθῇ εἰς τὸ φῶς αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου καταπίπτουσαι εἰσδύουσιν ἐντὸς αὐτοῦ, ἀντανακλῶνται, διαθλῶνται καὶ ἀνακμιγνύονται εἰς τρόπον ὥστε νὰ παράγῃσι λάμπιν σχεδὸν ὑπερφυσικῆν.

(Ἔπεται συνέχεια).

Ἡ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

Πολλῶν ἕνεκα τὸ ἔθνος ἡμῶν ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του ἐντονώτερον εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ προσενέγκῃ μείζους θυσίας ὑπὲρ διαδόσεως εὐρυτέρας τῆς παιδείας, ἐὰν ἐπιθυμῇ νὰ ἴδῃ κοινωνίαν ἠθικῆν, φιλόπονον, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν πρόθυμον.

Λυπηρὸν τῷ ὄντι εἶναι νὰ βλέπῃ τις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Σμύρῃ, τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Μικρασίας κατὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὰ φῶτα, νήπια παμπληθῆ περιπλανώμενα ἐν ταῖς ἀγυαῖς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἀπὸ πρώτας μέχρις ἐσπέρας, ἀπροστάτευτα καὶ ἀνατρεφόμενα ἐν διαφθορᾷ καὶ ἀπωλείᾳ. Εὐκόλως δύναται νὰ ἐνοήσῃ πᾶς τις ὅτι ἡ εὐεξία καὶ θύναμις πάσης κοινωνίας πηγάζει ἐκ τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς καταστάσεως τοῦ λαοῦ ἐν γένει,

καὶ ὅτι ἡ ἐν τοῖς λυκίοις πεφροντισμένη ἐκπαίδευσις τῶν τέκνων τῶν εὐπορούντων πολιτῶν, οἵτινες εἰσι πάντοτε καὶ πανταχοῦ σχετικῶς εὐάριθμοι, παράγει μὲν πολλάκις ἀνδρας κοσμοῦντες καὶ ὀφειλοῦντας τὴν πατρίδα, ἀλλ' ὅταν ἡ κοινωνία ἦν κέκλιται νὰ κοσμοῖ κατατρυχεται ὑπὸ τῆς πονίας, τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς διαφθορᾶς τῶν ἡθῶν, οἱ ἀνδρες οὗτοι εἰσιν ὡς λαμπραὶ εἰκόνες ἐντὸς σαθρᾶς καὶ ἐτοιμοβρόχου καλύβης, ἢ ὡς ἀδάμαντες ἐπὶ βράκους, καὶ ὡς λύχνοι ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὄρα νυκτὸς καὶ παγκοσμίου σκότους. Ἡ ἀνάγκη τῆς γενικῆς καὶ στοιχειώδους τοῦ λαοῦ ἐκπαίδευσως καθίσταται ἡμέρᾳ μᾶλλον ἐπαισητῆ παρ' ἡμῶν, διότι ἄνευ αὐτῆς ἡ δυστυχία καὶ τὰ κακοῦργήματα αὐξάνουσι διότι στερούμεθα τῆς πρὸς τὰ καλὰ ζωτικῆς καὶ ἰσχυρᾶς ὀθήσεως τῆς ἐκ μυριάδων βραχιόνων προσερχομένης, ταπεινούμεθα ἐνώπιον τοῦ πεφροντισμένου κόσμου, ἡμεῖς, τῶν ὁποίων οἱ ἐνδοξοὶ πρόπατορες ἔδωκαν τὰ πρώτα μαθήματα πάσης τέχνης, σοφίας καὶ ἀρετῆς, καὶ ἀπομακρυνόμεθα τῆς μελλούσης εὐκλείας καὶ τοῦ προορισμοῦ ἡμῶν.

Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, φίλοι συμπολίται, ἱκατέομεν ὑμᾶς ἀπὸ ψυχῆς ἵνα συνδράμητε πρόθυμοι καὶ πολυπληθεῖς τὴν *Φιλεκαπαιδευτικὴν ἀδελφότητα τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμά* τῆς ὁποίας ἡ ἐφορεία συγχειμένη ἐκ πολιτῶν νέων ἐναρέτων, θερμῶν ἐραστῶν τῆς παιδείας καὶ παντὸς κοινῷ ἀγαθοῦ, ἀνεδέχθη τὴν συντήρησιν τοῦ κατὰ τὰ Σχολιαδία ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων, καὶ τὴν σύστασιν σχολείου νηπιακοῦ καὶ προθυναγωγείου διὰ τὴν ἡμετέραν συνοικίαν.

Οὐδεὶς οὐδέποτε, φίλοι ὁμογενεῖς, ἐπιτόχευσε εὐεργετῶν τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ὀφειλήθη διότι οἱ ζῶντες ἐν τῇ αὐτῇ κοινωνίᾳ εἰσιν ὡς τέκνα τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐκ τῆς εὐεργεσίας ὀφέλεια ἐπανακάμπτει εἰς τὸν εὐεργετοῦντα ἢ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, καὶ εἴτε εἰς αὐτὸν εἴτε εἰς τὰ τέκνα του. Ὁ δὲ μέγιστον πάντων, ὁ εἰπὼν *Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες* ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται, δώσει αὐτοῖς καὶ τὸν στέφανον τῆς δόξης ἐν τῇ μελλούσῃ καὶ ἀτελευτήτῳ ζωῇ.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Ἡ δεισιδαιμονία. — Πληθυσμὸς τοῦ Ἀορδίνου. Ἡ ἱατρικὴ συνταγὴ. — Φιλαρρυρία τιμωρηθεῖσα. — Ὁ φρενός.

Ἡ δεισιδαιμονία.

Ἡ δεισιδαιμονία ἐπὶ πολλῷ ἀκόμη, ὡς φαίνεται, δὲν θίλει ἐνδύσει εἰς τὸν ὄρθον λόγον. Ἐν τινι

κωμοπόλει τῆς Γερμανίας, Ἰνσβρὺκη, ἐσχάτως δευδότη ὅτι εἰς πολλὰ γνωστὸς τοκογλύφος, κατοικῶν λεύγας τινὰς μακρὰν τῆς πόλεως, μετεβλήθη εἰς σκύλον, καὶ ὅτι ἐφθανε μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν κωμόπολιν ταύτην διὰ τοῦ πολυφορείου. Πάραυτα λοιπὸν ὁ ὄχλος συσσωρεύεται, ὠπλισμένους μετὰ λίθων καὶ βολῶν, ὅπως ἀντικρούσῃ τὸν τοκογλύφον ἐρχόμενον ὑπὸ τὴν νέαν του μεταμόρφωσιν. Τὸ πολυφορεῖον ἐφθασεν ἄλλὰ σκύλος δὲν ὑπῆρχεν ἐν αὐτῷ. Τότε τὸ πλῆθος περιμένει τὴν ἐγγίζουσαν ἀφίξιν τῆς ταχυδρομικῆς ἀμαξίας. Ἀμέσως ἄμα ἠνοίχθη ἡ θύρα τῆς ἀμαξίας, κατὰ κελὴν του τύχην, μικρὸν τι κινάριον πηδᾷ ἐκτος· πλὴν τὸ δυστυχῆς πίπτει νεκρὸν ὑπὸ τῆ βάρους τῶν λίθων καὶ τῶν ξυλοκαπημάτων, ἐνῶ ἡ νέα Κυρία του ἐξέπαμπε φοικώδεις φωνὰς ὑπὲρ αὐτοῦ. Τοιοῦτον ὀδυνηρὸν τέλος ἔλαβεν ἄθλιον ὃν πληρώσαν τὰς κακουργίας τοῦ τοκογλύφου, ὅστις διάγει ἐν πλήρει ὑγείᾳ.

Πληθυσμὸς τοῦ Λονδίνου.

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ὁ πληθυσμὸς τοῦ Λονδίνου κῆξησε κατὰ 424,774 ἀτόμων. Αὐξήσεις 21 0)0 ἐπὶ τοῦ προγενεστεροῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοικῶν του. Ὡστε ὁ ἥδη πληθυσμὸς αὐτοῦ ἐφθασεν εἰς σχεδὸν 2,600,000. Εἰς οὐδαμίαν τῶν τῆς ἀρχαιότητος ἢ τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων συνσωρευθῆσαν τόσα ἀνθρώπινα ὄντα ὡς εἰς αὐτὴν. Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἀρχαίας Ῥώμης, κατὰ τὴν Γιββωνα, εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς μεγαλειότητος λαμπρότητός της, ὑπελογίζετο εἰς 1,200,000. Ἡ Νινευὴ ἤριθμοι 600,000 ψυχῶν καὶ ὁ ἱετρός Μιδουροτ πιστεύει ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Πεκίνου δὲν ὑπερβαίνουναι τὰ 2,000,000 ψυχῶν.

Ἡ ἱατρικὴ συνταγὴ.

Κατὰ τὸν Θεατὴν τῆς Ἄσνης (Aisne), ἐσχάτως προσελλήθη ἱετρός τις ἐκ τῶν πέριξ τῆς Κομπιένης εἰς τὴν οἰκίαν χωρικοῦ τινος, τοῦ ὁποίου ἡ σύζυγος ἠσθένει· ἐπισκεφθεὶς δὲ κατὰ τὸ σύνθημα τὴν ἄρρωστον ἐζήτησε τεμάχιον χάρτου διὰ νὰ γράψῃ τὴν συνταγὴν. Πλὴν τὸ χροτὶον ἦτο πρᾶγμα σπάνιον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πελάτου του. Ὁ ἱετρός οὖτως εὐρὼν τεμάχιον κρητίδος (τεπναίρη) ἐπὶ τῆς ἰστίας ἐγράψε τὴν συνταγὴν του ἐπὶ τῆς θύρας σκευοθήκης τινος παραγγείλας συγχρόνως εἰς τὸν καλὸν ἐκεῖνον ἀνθρώπον ὅπως τῷ ἀντιγραφῇ αὐτὴ παρά τισι τῶν γειτόνων καὶ ἀπῆλθε. Δυστυχῶς ὁμοίως οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐκεῖ ἠδυνήθη ν' ἀναγνώσῃ τὸ καταγραμμένον ἐκεῖνο γράψιμον. Νομίζετε ἴσως ὅτι ὁ υἱὸς τῆς Δήμητρος εὐρέθη ὡς ἐκ τούτου εἰς ἀμηχανίαν; ἀπαγε! τελείως. Ἀπέσπασεν ἐκ τῶν βίβλων τῆς τῆν θύραν, τὴν ἐπορτώθη εἰς τοὺς ὤμους του, φροντίζων μὲ θερησκευτικὴν προσοχὴν, οὕτως εἰπεῖν, μὴ τυχὸν τὸ γραφὸν ἐξαλειφθῇ, καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τινὰ φαρμακοποιὸν ἐν Κομπιένῃ. Ἐν μόνον

ἔμειναν ἄγνωστον, ἂν, κατὰ τὸ σύνθημα, ὁ φαρμακοποιὸς ἐκράτησε τὴν συνταγὴν.

Φιλαργυρία τιμωρηθεῖσα.

Εὐγενῆς τις γέρον ἄγγλος, βαθύπλουτος, διέθετο ἅπασαν τὴν ἐαυτοῦ περιουσίαν ὑπὲρ τινος ἰερέως τῆς παροικίας του, μετὰ τοῦ ὁποίου πρὸ πολλοῦ τὸν συνέδεε στενὴ φιλία. Παρακατῆσας δὲ τὴν διαθήκην ταύτην εἰς χεῖρας τοῦ ἰδίου ἰερέως. Πλὴν μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινὸς καὶ ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του, μετέβαλε γνώμην. καὶ ἀκυρώσας τὰς πρώτας διατάξεις του, συνέταξε νέαν διαθήκην δι' ἧς ἐδίδεν ἅπασαν τὴν περιουσίαν του εἰς τὸν ἀνεψιὸν του, με μόνην τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δώσῃ οὗτος εἰς τὸν φίλον του ἰερέα πέντε πεντακοσίων λιρῶν στερλινῶν (12,500 φρ. ὡς ἐγγίστα). Μετ' οὐ πολὺ δ' ἀπεβίωσεν ὁ γέρον, καὶ ὁ ἀνεψιὸς του, ἀφοῦ ἤρεθῆσε τὸ χροτοφυλάκιόν του μετὰ τὴν εἰς κληρονόμον ἰδιόχουσαν προθυμίαν καὶ προσοχὴν, εὗρε τὴν διαθήκην ταύτην, καὶ μὴν ἔχων ποσῶς διαθέσειν ν' ἀποσπάσῃ ἐλάχιστόν τι ἀπὸ κληρονομίαν τὴν ὁποίαν ἤθελε νὰ φυλάξῃ δι' ἐαυτὸν ὀλοκληρον, καίε τὴν διαθήκην, διακηρύττει ὅτι ὁ θεὸς του δὲν ἔκαμε καμμίαν διάταξιν, καὶ ἀπαίτει διὰ τῆς ἀρμοδίας ὁδοῦ ὅπως λάθῃ κατοχὴν ἀπάσης τῆς περιουσίας ὡς μόνου αὐτοῦ ἔχοντος δικαίωματα. Ὁ προμνησθεὶς ἰερεὺς ὅστις ἤλθε μετὰ τινὰς ἡμέρας εἰς τὴν πόλιν τυχαίως, μαθὼν τὸν θάνατον τοῦ ἀρχαίου φίλου του, ἐξετάζει ἂν εὐρέθη διαθήκη τις μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του. Λαβὼν δὲ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν, βάλει πῆν χεῖρά του ἠσυχῶς εἰς τὸν κόλπον του, ὅθεν ἐξήγει μετὰ τινος ἀδιαφορίας χροτοφυλάκιον ἐν ᾧ εὐρίσκειται διαθήκη τὴν ὁποίαν προσάγει ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, παρὰ τῶν ὁποίων ἀναγνωρίζεται, ὅνευ δυσκολίας, μόνος κληρονόμος τῆς μεγάλης ἐκεῖνης περιουσίας τοῦ ἀποβιώσαντος φίλου του, ὅστις δὲν τῷ ἐπέβαλεν ἄλλον τινα ὄρον, εἰμὴ νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν ἀνεψιὸν του ποσὸν πεντακοσίων λιρῶν στερλινῶν!

Ἐ φρουρός.

Εἰς τὴν πόλιν τῆς Πρωσσικῆς Πομερανίας, κατὰ τὸ 1807, ὑπῆρχέ τις ἀποθήκη τοῦ γαλλικοῦ πυροβολικοῦ, ὅπου ἐφρουρεῖ εἰς γροναδιέρος, ὅτε ἐξεβράγη σφοδρὰ καταιγίς. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν αἱ βρονταὶ ἐβόμβουν βιαιότερον, διέβαινον ἐκεῖθεν δύο πολῖται, ἐξ ὧν ὁ εἰς ἀνέκραξεν ὡ θεὸί μὴ ἐπιτρέψῃς νὰ πέσῃ ὁ κεραυνὸς ἐπὶ τῶν ἐκ πυρίτιδος πεπληρωμένων τούτων ἀμαξῶν, διότι ἡ πόλις μας ἤθελε καταστραφῇ. Ἄν ὑπάρχει τελείως φόβος, ἐπανέλαθε σοβαρῶς ὁ ἄλλος, δὲν βλέπεις ὅτι ἴσταται ἐκεῖ φρουρός;

Ἐπὶ Ν. ΔΕΣΤΟΥΝΙΑΝΟΥ.

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.]

ΑΜΗΝ.

Ἡ λέξις Ἀμήν τὴν ὁποίαν τοσοῦτον μεταχειριζόμεθα εἶναι Ἑβραϊκὴ καὶ σημαίνει συνένεσιν, κατάνευσιν, ἐπιβεβαίωσιν ὡς τὸ Ναί, Βεβαίως, ἀληθῶς· μετέβα δὲ ἀπὸ τῆς θερησκευτικῆς γλώσσης τῶν Ἰουδαίων εἰς τὴν τῶν Χριστιανῶν καὶ τῶν Μωαμεθανῶν ὡς καὶ εἰς τὴν κοινὴν συνδιάλεξιν. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν ἐπιβεβαίωσιν καὶ τελειώνουσι διὰ ταύτης τῆς λέξεως τὰς εὐχὰς καὶ παρακλήσεις αὐτῶν. Τὸ αὐτὸ δὲ ἐποιοῦν καὶ οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς αὐτῶν ἐπισημαζόμενοι διὰ τοῦ Ἀμήν τὴν ὑπὸ τοῦ Πρεσβυτέρου τῆς Κοινοῦτητος ἀπαγγελομένην προσευχὴν. Δι' αὐτῆς δὲ ταύτης τῆς λέξεως κλείουσι καὶ περατοῦσι τὴν σήμερον καὶ τὰς διδασκίαις, δὲν ἀνταποκρίνεται ὁμοίως εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτῆς σημασίαν εἰμὴ ὅταν τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας (διδασκίαις) εἶναι γενικὴ τις ἀλήθεια ἢ εὐχὴ ὅταν δὲ εἰς ἐναντίας ἢ διδασκίαις λέγῃ διὰ μιᾶς ἀπειλῆς τότε βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς ταύτην τὴν λέξιν ἄλλην σημασίαν εἰμὴ τοῦ ὅτι—ἡ δὲ αὐτὴ ἢ ἐτελειώσῃ.—Τὴν λέξιν ταύτην μεταχειριζόμεθα καὶ εἰς τὸν κοινὸν βίον πρὸς βεβαίωσιν πράγματος τινὸς λέγομεν π. χ. Ναί καὶ ἀμήν, ὅπερ ἐστὶν ἐννοεῖται, ἢ ἐπὶ εὐχῆς τινος καὶ λόγου συγχαρητηρίου ὡς π. χ. Ὑα εὐχόμεαι ἔτη πολλὰ—Ἀμήν καὶ παρομοίως. Ἡ Ἀμήν εἶναι ἐν χροτῇ καὶ ὡς ὄρος μουσικῆς, ἐννοεῖται δὲ δι' αὐτοῦ τὸ ἄσμα δι' οὗ ὁ Χορὸς ἐν τῇ ἱερᾷ ἤτοι ἐκκλησιαστικῇ Μουσικῇ, ἀποκρίνεται εἰς τὴν δέσιν ἢ τὴν εὐχὴν τὴν ὁποίαν ψάλλει ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ ἱερῷ.

Α. ΤΣΑΛΥΚΗΣ.

ΑΛΧΗΜΙΑ.

Ἡ Χημεία, ἡ ὠραία καὶ ἀνεξάντλητος ἐκείνη ἐπιστήμη, ἢ πραγματευομένη περὶ τῶν ἰδιοτήτων καὶ τῆς συναφείας τῶν μικροσκοπικῶν ἀτόμων τὰ ὅποια σχηματίζουσι τὰ σώματα εἶναι ἐφευρέσει ὅλως ἀραβικὴ, τελειοποιηθεῖσα καὶ πλουτισθεῖσα ἐπὶ τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ μάλιστα ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ. Ἐκαλεῖτο δὲ Ἀλχημεία (ἐλ-Κήμιν) καὶ προὔθητο σκοπὸν καὶ τέλος ὅλως διάφορον τῆς σημερινῆς Χημείας. Ἡ ποιητικὴ καὶ διάπυρος φαντασία τῶν ἀράβων ἀνεζήτησε παντοῦ τὸ ἀδύνατον καὶ ἰδανικόν· ὅθεν ἢ ὑπὸ τῶν σημερινῶν διαφορὰ μεταξὺ Χημείας, δηλαδὴ τῆς θετικότητος καὶ Ἐπιστήμης καὶ τῆς Ἀλχημείας ἦτοι τοῦ ὀνειροπολήματος καὶ τοῦ ἀδυνάτου.—Κατὰ τινὰς δὲ ἢ γένεσιν ταύτης τῆς Ἐπιστήμης εἶναι ἀρχαιότερα τῶν Ἀράβων καὶ ἀναφέρουσι μεταξὺ τῶν Ἡρώων τῶν πρώτων Αἰγυπτιακῶν χρόνων Ἐρμήν

τὸν Ἐρισμέγιστον, υἱὸν τοῦ Ἀνοούβιος ὡς γράψαντα πλείστα περὶ Μαγικῆς καὶ Χημείας, ἐξ οὗ ὠνόμασαν καὶ τὴν Ἀλχημίαν Ἐρημητικὴν Ἐπιστήμην. Ἐν τούτῳ εἶναι ἀληθὲς οὐχ ἦττον ἀληθὲς εἶναι ὅτι οἱ Ἀράβες ἀνεπτύξαν, καὶ κατέστασαν αὐτὴν ἦττον ἀδύνατον εἰς τρόπον ὥστε δύναται τις νὰ ἀποπέμῃ αὐτοῖς τὴν τιμὴν τῆς ἐφευρέσεως.

Ἐκάλουν δὲ οἱ Ἀράβες Ἀλχημίαν τὴν τέχνην τοῦ μεταβάλλειν βοηθεῖα μυστηριωδῶν χημικῶν ἐργασιῶν Μέταλλα κοινὰ ἢ ἦττον πολυτίμητα εἰς ἄλλα πολυτιμώτερα. Πιθανὸν δὲ ὅτι ἀρχαῖοί τινες ἐνασχοληθέντες εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Μετάλλων ἔμειναν ἐκστατικοὶ ἐπὶ τῶν φαινομένων τὰ ὅποια συνοδεύουσι τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ τὰ ὅποια προέρχονται ἐκ τῶν διαφόρων ἀντιδράσεων· καὶ ὅτι, παρατηρήσαντες ὅτι σὺμμυξις δύο ἢ τριῶν διαφόρων μετάλλων παράγει σῶμα τι ὅλως διάφορον τῶν μεταχειρισθέντων, ἐφαντασθήσαν ὅτι ἠδύνατο νὰ μεταβάλλουσι μέταλλον τι εἰς ἄλλο. Ἡ πολυτέλεια εἰσήγαγε πρῶτως εἰς τοὺς λαοὺς τὸν ἔρωτα τοῦ χουτοῦ καὶ οὗ ἀργύρου καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ δύνεσθαι ἐξάγειν τὰ σπανιότερα ταῦτα μέταλλα ἐξ ἄλλων μετάλλων οὐχὶ τόσον πολυτίμων καὶ πολὺ κοινωτέρων. Ὁ ἔρωτα δὲ τῆς ὑπάρξεως ἐγέννησε ταυτοχρόνως τὴν ἐλπίδα τοῦ ἀνακαλύψαι γενικὸν τι καὶ βίβλικόν ἀλεξίπτηρον καὶ ὅλων τῶν Νοσημάτων, μέσον τι τοῦ ἀνακουφίζειν τὰς ἀδυναμίας τοῦ γήρατος, τοῦ ἀνανουοῦσθαι καὶ παρατείνειν τὴν ζωὴν. Πρὸς μετουσίωσιν δὲ τῶν μετάλλων ἐνταυτῷ καὶ πρὸς τὴν σύνθεσιν τῆς γενικῆς πανακείας ἐνόμιζον οἱ καταγινομένοι εἰς τούτο ὅτι ἔχουσι ἀνάγκην μέσου τινὸς τοῦ ὁποῖον ἐμπεριέχον τὴν ἀρχὴν πάσης ὕλης εἶχε τὴν δύνειμιν καὶ ἰδιότητα τοῦ ἀποσυνθέτειν σῶμα τι εἰς τὰ διάφορα αὐτοῦ μέρη. Τὸ γενικὸν δὲ τούτο τῆς ἀναλύσεως μέσον, τὸ Παγκόσμιον τοῦτο ὄργανον, τὸ ὁποῖον ὄφειλε νὰ ἔχῃ ἐνταυτῷ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκκαθαρίζειν τὸ σῶμα ἀπὸ πάσης ἀσθενείας καὶ ἀνακεῖν αὐτὸ ὠνομάσθη Φιλοσοφικὸς Λίθος καὶ οἱ νομιζόμενοι ὅτι κατέχουσι αὐτὸν Γνωστικοὶ, Εἰδότες, Ἀδέπτες (Adeptes).

Α. ΤΣΑΛΥΚΗΣ.

*Αἱ ἐξετάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Παρθενωγραφείου
τῆς Κυρίας Σαπφούς Λεοντιάδος.*

Λυπούμεθα ὅτι ἐνεκα ἀσχολιῶν δὲν ἠδυνήθημεν μετασχεῖν τῆς ἡδονῆς τῶν παρευρεθέντων εἰς τὰς ἐξετάσεις τοῦ παρθενωγραφείου τῆς μουσοφιλοῦς Κυρίας Σ. Λεοντιάδος, ἀλλ' ἐν ταύτῳ χαίρομεν μεγάλως μανθάνοντες παρ' ἀξιοπίστων προσώπων ὅτι καὶ ταύτην τὴν φορὰν οἱ καρποὶ ὑγειοῦς καὶ ποιικίλης διδασκαλίας ἐφάνησαν πλουσιοπάροχοι, καὶ ὅτι τὸ ἐθνωφελές τοῦτο κατὰστημα καθίσταται ὁσημέραι ἀξίον τῆς προστάσεως τῶν ἑμογενῶν. (*)

*Συριστῶμεν τὴν ἐξῆς ἀγγελίαν τοῖς φίλοις τῶν
καλιῶν ὡς ἔχουσαν σκοπὸν ἐθνωφελῆ.*

ΑΓΓΕΛΙΑ.

ὑπὸ τὸ ὄνομα, ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ, ἐκδοθήσεται ὑπὸ τῶν ὑποφαινόμενων συγγραφεῶν, πολυμύθως καὶ δαπανηρῶς πρὸ χρόνου συλλεγομένη.

Αἱ εἰκόνες, συνοδευόμεναι μετ' ἀκριβοῦς Ἑλληνιστῆ καὶ Γαλλιστῆ γεγραμμένης βιογραφίας τῶν διακρινόμενων σήμερον ἐν Ἀνατολῇ ἀνδρῶν ἢ καὶ γυναικῶν, ἐπὶ τῇ ὑψηλῇ αὐτῶν θέσει, ἐπ' εὐρυτά ἀναδειχθεῖσαι εἰς πᾶν τοῦ κοινωνικοῦ βίου ἐπάγγελμα, καὶ ἐπὶ ἐκδουλεύει πρὸς τὴν αὐτῶν πατρίδα, ἀπεκρίσσει τὴν ρηθεῖσαν συγγραφήν.

Ἡ Ἀνατολὴ καθ' ἡμᾶς περιλαμβάνει τὰς χώρας ὧν ἐκράτει πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ὁ Σουλτάνος, καὶ ἀπ' ὧν μέρη τινὰ ἀν καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπεσπάρθησαν τοῦ ὄλου, ὅν ἀπώλεσαν ὅμως εἰσέτι ὡς ἐκ τούτου συνεκτικὴν τινὰ αὐτῶν δύναμιν. Ὅθεν αἱ Παραδουναβίαι Ἡγεμονίαι, ἢ κυρίως ὀνομαζομένη Τουρκία, τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Αἴγυπτος, θέλουσιν ἀδιαφόρως παρέξει ἡμῖν πρὸς ἱστοριογράφειαν τὰ μᾶλλον διακεκριμένα αὐτῶν σύγχρονα πρόσωπα.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο, κατὰ τὴν πεποιθηάν μας, δὲν θέλει εἶσθαι μόνον ἀξιοπεριεργον καὶ οἰκτεῖον πρὸς κόσμησιν αἰθουσῶν, ἀλλὰ θέλει συντελέσει, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, εἰς τὴν ἠθικὴν τῶν μερῶν μας ἀνάπτυξιν· δυνατόν γὰρ χρησιμεύσει πολυλάκις εἰς τοὺς ἔχοντας συμφέρον καὶ ὡς διαγνωστικὴς ὁδηγὸς τῆς ἀτομικῆς ἐκάστου ἀξίας παν-

(*) Χθὲς δὲ κατὰ τὴν διανομὴν τῶν βραβείων ἡ Κυρία Σ. Λεοντιάς ἐξεφώνησε λόγον περὶ ἀνατροφῆς τῶν κορασιῶν, ἐκτελεσόμενον ὑπὸ τοῦ φιλογενοῦς καθήκοντος τοῦ παρθενωγραφίου τούτου Κ. Α. Πιετακοῦ πρὸς ὄφελος τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀελοφότητος τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμά. Ὁ λόγος οὗτος τιμᾷ τὰ μέγιστα τὴν Κ. Λεοντιάδα καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ὑπερήσει πολλοῦς.

ρέξει δὲ βεβαίως τοῖς μεταγενεστέροις ἀντιληψίτινα τῆς συγκεκριμένης ἐποχῆς μας, ἀπ' ἧς παρευρέμεθα πρὸς τὸ δυσόριστον ἡμῶν μέλλον.

Πρὸς διευκόλυνσιν τόσοῦτον πολυδαπάνου συγγραμματος, θέλομεν ἐκδώσει αὐτὴ διηρημένον εἰς φυλλάδια, ἐξ ὧν ἕκαστον θέλει περιέχει ὑπὸ ἑκάστη βιογραφίας, μετὰ τῆς ἀντιστοιχοῦσας εἰς ἐκάστην αὐτῶν τοῦ ἱστορουμένου εἰκόνας, εἰς τρόπον ὥστε κατ' ἔτος ἐκδοθήσονται δώδεκα φυλλάδια, ἥπερ θέλουσι σχηματίσει ὀγκώδη τόμον περιέχοντα ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν εἰκοσιεξακοσμημένης βιογραφίας.

Ἡ ἐκτύπωσις πραγματοποιηθήσεται εἰς Λονδίον ἢ Παρίσιον, αἱ δὲ εἰκόνες δυνάμεναι κατὰ βούλησιν γὰρ δεθῶσι μετὰ τὸ σύγγραμμα ἢ καὶ ἂν ἀποχωρισθῶσιν αὐτοῦ, θέλουσιν ἐργασθῆ μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας ὑπὸ διακεκριμένων πῶν πρωτευσουσῶν τούτων τεχνιτῶν, τὸ δὲ διγλωσσῶν κείμενον, ἐκτυπωθήσεται πολυτελεῶς.

Ἡ ἔτησίαι συνδρομὴ προσδιορίζεται εἰς τρεῖς λίρας Ἀγγλικῆς, ἂνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης κατὰ τὴν παράλαβὴν δαπάνης· ἡ συνδρομὴ πληρωθήσεται ἅμα μετὰ τὴν παράλαβὴν τοῦ πρώτου φυλλαδίου, ἐπὶ ἀποδείξει φερούση ἀμφοτέρας τὰς κάτωθεν ὑπογραφάς, καὶ παρεχούση δικαίωμα εἰς τὰ παρακολουθούντα τὸ πρῶτον κατὰ μῆνα, ἕτερα ἑνδεκά φυλλάδια.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ.

Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΡΘΜΕΥΣ.

Φιλόσοφος ἐμβῆκεν εἰς πορθημεῖον γὰρ περᾶσι παταμόν τινα. Εἰς τὸ διάστημα τοῦ πλοῦ ἠρώτησε τὸν πορθημέα ἐὰν ἐγνώριζεν ἀριθμητικὴν. Ὁ ἀνθρώπος ἐφάνη ἐκατακτικός. « Ἀριθμητικὴν! Οὐχι, κύριε, πρῶτην φορὰν σήμερον ἀκούω τὸ ὄνομά της. » « Μὲ κακοφαίνεται πολὺ » ἀπήντησεν ὁ φιλόσοφος, « διότι ἐχάθη ἐν τεταρτημόριον τῆς ζωῆς σου. » Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἠρώτησε τὸν πορθημέα, « Γνωρίζεις τίποτε περὶ τῶν μαθηματικῶν; » Ὁ πορθημέας μειδιάσας ἀπεκρίθη πάλιν. Ὅχι. » « Αἱ λοιπὸν, » ἀπήντησεν ὁ φιλόσοφος, « ἐχάθη καὶ ἄλλο τεταρτημόριον τῆς ζωῆς σου. » Καὶ τρίτην ἐρώτησιν προεστῆθη εἰς τὸν πορθημέα. « Ἐμαθὲς ποτε ἀστρονομίαν; » « Ὅχι, ὄχι, κύριε! οὐδὲ τὸνομά της ἤκουσά ποτε ἀρχήτερα. » « Φίλε μου, λοιπὸν καὶ ἄλλο τεταρτημόριον τῆς ζωῆς σου ἐχάθη. » Τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ πορθημεῖον ἐκτύπησεν εἰς τινα βράχον, καὶ κατεποντίζετο· ὁ πορθημέας, ἀνκηρδύσας, ἔκβαλε τὸ φέρεμά του, καὶ μετὰ πολλῆς προθυμίας ἠρώτησε τὸν φιλόσοφον, « Κόμισαι δύνασαι γὰρ κολυμβᾶς; » Ὅχι, » τὸν ἀπεκρίθη ὁ φιλόσοφος. « Αἱ λοιπὸν, » εἶπεν ὁ πορθημέας, « ἐχάθη ὅλη σου ἡ ζωὴ, ἐπειδὴ τὸ πορθημεῖον κατεποντίζεται! »